

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Plán prevence kriminality města Sázava na léta 2019 - 2022

Tento plán byl vytvořen v rámci projektu „Efektivita veřejné správy“ s číslem CZ.03.4.74/0.0/0.0/16_033/0002877, který je financován z ESF prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost.

KVĚTEN 2019

Zpracovalo: CPKP střední Čechy

Vážení spoluobčané,

je mnoho každodenních událostí, které se nás přímo či nepřímo dotýkají a které ovlivňují kvalitu našich životů. Jedna ze základních životních hodnot je pocit bezpečí. Rozhodli jsme se spolupracovat s odborníky a podpořit bezpečnost ve městě formou prevence. Naší ambicí je předcházet rizikovým jevům a kriminalitě, tedy nereagovat až na následky, ale pojmenovat a zmapovat možná rizika a již v předstihu jim předcházet, případně eliminovat jejich dopady.

Plán prevence kriminality města Sázavy popisuje problémy identifikované v rámci sociálně demografických, institucionálních a bezpečnostních analýz obce v souvislosti s kriminalitou a navrhuje jejich řešení. Na jeho tvorbě se podílela nově vzniklá pracovní skupina prevence kriminality složená z místních odborníků, ale také veřejnost, která byla zapojenou prostřednictvím veřejných setkání.

Usilujeme o bezpečné město, a to na všech úrovních, v oblasti dopravy, výskytu sociálně patologických jevů, rizikového a kriminálního chování. Pozornost zaměřujeme na všechny cílové skupiny, s důrazem na děti a mládež a seniory. Následným vytvářením akčních plánů prevence kriminality na každý kalendářní rok budeme bezprostředně reagovat na aktuální bezpečnost ve městě a její změny a vytvářet tak vhodné podmínky k přijetí účinných opatření.

Plán byl vypracován v souladu s dokumentem „Strategie prevence kriminality České republiky na období 2016 – 2020“, schváleným vládou České republiky. Je také dán prostor pro vypracování žádostí o státní dotace na projekty z dotačních programů Ministerstva vnitra České republiky, které mohou podpořit nastavení vysokého standardu bezpečnosti a systému prevence kriminality.

Věříme, že tento strategický dokument podpoří efektivní a koordinovaný systém prevence kriminality ve městě, bude účinně předcházet případným negativním dopadům na náš veřejný prostor a přispěje tak ke klidnému a bezpečnému životu v naší obci.

Ing. Ivan Koldcsiter

starosta města

Obsah

Úvod	4
1. Organizační a personální zabezpečení prevence kriminality v Sázavě.....	5
1.1 Pracovní skupina prevence kriminality	5
1.2 Manažer prevence kriminality.....	5
2. Prevence kriminality.....	6
3. Systém prevence kriminality v České republice	9
4. Výchozí dokumenty pro plán prevence kriminality.....	11
4.1 Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020	11
4.2 Koncepce prevence kriminality Středočeského kraje 2018-2021	12
5. Bezpečnostní analýza	13
5.1 Analýza kriminality	13
5.2 Analýza přestupků	18
5.3 Problematická lokalita ve městě	20
6. Sociálně demografická analýza	22
6.1 Obecná charakteristika území.....	22
6.2 Struktura obyvatelstva města Sázava	22
6.3 Nezaměstnanost.....	26
6.4 Zdravotnictví.....	27
6.5 Školství.....	27
6.6 Osoby v nepříznivé sociální situaci.....	28
6.7 Osoby ohrožené sociálním vyloučením.....	31
6.8 Rodiny, děti a mládež	33
7. Institucionální analýza	35
7.1 Sociální služby	35
7.2 Organizace a zařízení zřízená městem	38
7.3 Sportovní a společenská činnost	42
7.4 Státní orgány působící v obci.....	42
8. Strategická část	44
8.1 Přehled opatření a priorit.....	46
8.1.1 Efektivní spolupráce místních subjektů.....	46
8.1.2 Minimalizace faktorů, které přispívají k výskytu rizikového jednání	48
8.1.3 Zaměření preventivních aktivit na cílové skupiny	49
9. Vyhodnocení Plánu prevence kriminality.....	51

Úvod

Nejefektivnější a nejlevnější metoda k řešení a omezování kriminality, i v rámci obcí, je prevence. Dobře naplánovaná strategie prevence kriminality předchází trestné činnosti, viktimizaci, podporuje bezpečnou společnost a obecně přispívá ke zlepšení kvality života v obci.

Obec má příležitost s pomocí vytvořeného Plánu prevence kriminality (dále plán) realizovat preventivní politiku v rámci svého území, koordinovat a zabezpečovat prevenci kriminality a zajišťovat finanční podporu preventivním aktivitám.

Podstatným předpokladem pro fungování prevence je učinit z ní jeden z pozitivně vnímaných a prioritních zájmů v obci. Proto byla k vytvoření plánu zvolena metoda komunitního plánování. Využitá metoda také otevírá příležitosti pro zapojení co nejširšího okruhu občanů ke zmapování současného stavu prevence kriminality ve městě a současně ke zmapování potřeb a chybějících článků v systému. Tvorbě plánu předcházela dvě veřejná setkání občanů konaná ve dnech 27. 3. 2019 a 22. 5. 2019.

Těžištěm plánu je jeho strategická část, která je výsledkem činnosti Pracovní skupiny prevence kriminality a veřejných setkání s občany města. Zásadními podklady pro zpracování byla také bezpečnostní, sociálně-demografická a institucionální analýza. Získaná data vypovídají o faktorech ovlivňujících výskyt sociálně nežádoucích jevů v obci a poskytují přehled subjektů působících v oblasti prevence kriminality a služeb sociální prevence v obci.

Plán prevence kriminality města Sázava na léta 2019 – 2022 byl zpracován v souladu se Strategií prevence kriminality v České republice na léta 2016 – 2020 a s Konceptí prevence kriminality Středočeského kraje 2018-2021, a to tak, aby obsahoval přehled základních faktorů ovlivňujících vývoj kriminality a byl kompatibilní s programy prevence kriminality jiných obcí v rámci celé České republiky. Plán je výchozím podkladem pro tvorbu dalších navazujících koncepčních materiálů, které řeší oblast prevence kriminality na úrovni obce, zejména akčních plánů prevence kriminality na jednotlivá léta.

Plán prevence kriminality zpracovalo Centrum pro komunitní práci střední Čechy ve spolupráci s městem Sázava. Plán vznikl v rámci projektu „Efektivita veřejné správy“, registrační číslo projektu CZ.03.4.74/0.0/0.0/16_033/0002877 z Operačního programu Zaměstnanost.

1. Organizační a personální zabezpečení prevence kriminality v Sázavě

1.1 Pracovní skupina prevence kriminality

Pracovní skupina prevence kriminality ve městě Sázava začala působit na základě pověření vedením města. První jednání pracovní skupiny proběhlo dne 22. 2. 2019 a následně došlo k setkání 26. 4. 2019. Další setkání jsou plánovaná 1x za 3 měsíce.

Pracovní skupina se významným způsobem podílela na tvorbě Plánů prevence kriminality, zejména na zpracování strategické části, ale také na získávání jednotlivých dat pro zpracování výchozích statistik.

Složení Pracovní skupiny prevence kriminality Sázava

Jméno a příjmení	Instituce
Bc. Hana Ptáčníková, DiS.	město Sázava, manažerka prevence kriminality, sociální pracovníce
Romana Trnková	město Sázava, pracovník v oblasti přestupků
Bc. Roman Wojcik	město Sázava, strážník Městské policie Sázava
Mgr. Monika Pospíšilová	místostarostka města Sázava
npor. Mgr. Pavel Zeman	vedoucí oddělení PČR Sázava

Činností pracovní skupiny je zejména přehled a seznamování s aktuální bezpečnostní situací ve městě, diskuze o aktuálních problémech v oblasti kriminality a hledání jejich řešení. Dále připomínkuje Radě města a Zastupitelstvu města předkládané materiály, které se týkají prevence kriminality, a podílí se na tvorbě koncepčních materiálů v oblasti prevence kriminality.

1.2 Manažer prevence kriminality

Manažer prevence kriminality je koordinátorem činností v oblasti prevence kriminality spadající do Městského úřadu Sázava. Koordinuje dle potřeby činnost s ostatními subjekty na území města působícími v oblasti prevence kriminality. Spolupracuje se zástupci samosprávy, Policií ČR, městskou policií, školou a dalšími institucemi. Zajišťuje činnost Pracovní skupiny prevence kriminality, za kterou také vystupuje.

Kromě analytické a koncepční činnosti se podílí na tvorbě a realizaci preventivních projektů a aktivit realizovaných městem. Může také navrhnout konkrétní opatření v oblasti prevence kriminality, zpracovává plány prevence kriminality, akční plány na jednotlivá léta a jejich vyhodnocení. Výstupy předkládá orgánům města. Funkci manažera prevence kriminality ve městě Sázava zastává koordinátorka Zdravého města.

2. Prevence kriminality

Prevence kriminality zahrnuje komplex opatření sociální a situační prevence, včetně informování veřejnosti o možnostech ochrany před trestnou činností. Prevence kriminality úzce souvisí s prevencí dalších sociálně patologických jevů, z nichž k nejzávažnějším patří nejružnější formy závislosti. Preventivní aktivity se uskutečňují v rámci celostátním, regionálním i místním a v každém tomto případě na úrovni primární, sekundární a terciární. Objekty prevence kriminality jsou kriminogenní faktory – sociální a fyzické prostředí, příčiny a podmínky pro páchaní trestné činnosti, potenciální či skuteční pachatelé trestné činnosti a potenciální či skutečné oběti trestných činů. Mezi základní cíle prevence patří především snížení míry a závažnosti trestné činnosti a zvýšení pocitu bezpečnosti občanů.

Cíle prevence kriminality:

1. Snížování míry a závažnosti trestné činnosti.
2. Zvyšování bezpečnosti občanů.
3. Začlenění prevence kriminality do politik obcí, krajů i státu.
4. Spolupráce mezi orgány státní správy, samosprávy, Policií ČR, občany a nevládními organizacemi, včetně racionálního využívání personálních i finančních zdrojů.
5. Obohacování práce Policie ČR o situační přístupy a sociálně preventivní prvky, včetně poradenských a informačních služeb občanům.
6. Prohlubování povědomí veřejnosti o legálních možnostech ochrany před trestnou činností.

Zásady prevence kriminality:

1. Preventivní aktivity vycházejí z výsledků kriminologických výzkumů a bezpečnostních analýz na místní a celostátní úrovni.
2. Těžiště preventivních aktivit se přenáší na místní úroveň.
3. Programy na místní úrovni respektují místní potřeby.
4. Administrativní zásahy z centra se minimalizují. Centrální orgány poskytují místním orgánům zpravidla jen metodické vedení, informace a částečnou ekonomickou podporu.
5. Mezi orgány centrálními a místními neexistují vztahy nadřízenosti a podřízenosti.
6. Na místní úrovni jsou preventivní aktivity koordinovány místními orgány, důraz je kladen na součinnost a vzájemnou informovanost všech subjektů, které se na prevenci podílejí.
7. Při realizaci konkrétních programů se spojuje prvek profesionální a laický.
8. Důraz je kladen na odbornou připravenost realizátorů programů.
9. Zvyšuje se význam situační prevence – vytváření bariér znesnadňujících páchaní trestné činnosti.
10. Při vytváření i realizaci programů na místní úrovni úzce spolupracuje policie.
11. Úspěšnost preventivních programů je podmíněna veřejnou podporou a informovaností.

Základní pojmy vztahující se k prevenci kriminality:

Primární prevence

Zahrnuje především výchovné, vzdělávací, volnočasové, osvětové a poradenské aktivity zaměřené zejména na nejširší veřejnost. Zvláštní pozornost je zaměřena na pozitivní ovlivňování příslušných hodnotových měřítek zejména dětí a mládeže (využívání volného času, možnosti kulturního, sportovního vyžití, předkládání odborných a adekvátních informací, seznámení i s trestnou odpovědností apod.). Těžiště primární prevence spočívá v rodině, ve škole a v širším sociálním prostředí.

Sekundární prevence

Zabývá se rizikovými jedinci a skupinami osob, u nichž je zvýšená pravděpodobnost, že se stanou pachatelé nebo oběťmi trestné činnosti (specializovaná sociální péče), a dále je zaměřena na sociálně patologické jevy (např. drogové a alkoholové závislosti, šikanu, sprejerství, gamblerství, výtržnictví, vandalismus, rasismus a xenofobii apod.) a příčiny kriminogenních situací.

Terciární prevence

Spočívá v resocializaci kriminálně narušených osob (pracovní uplatnění vč. rekvalifikace, sociální a rodinné poradenství, pomoc při získávání sociální, sociologické a ekonomické samostatnosti apod.). Jejím cílem je udržet dosažené výsledky předchozích intervencí a rekonstrukce nefunkčního sociálního prostředí.

Sociální prevence

Sociální prevence představuje aktivity ovlivňující proces socializace a sociální integrace a aktivity zaměřené na změnu nepříznivých společenských a ekonomických podmínek, které jsou považovány za klíčové příčiny páchání trestné činnosti. Efektivita sociální prevence je obtížně statisticky či ekonomicky měřitelná, lze na ni pouze usuzovat, a to z hlediska odhadů sociálních perspektiv jedinců, tedy objektů preventivního působení. Sociální prevence je součástí sociální politiky státu.

Situační prevence

Situační prevence staví na zkušenosti, že určité druhy kriminality se objevují v určité době, na určitých místech a za určitých okolností. Prostřednictvím opatření režimové, fyzické a technické ochrany se snaží kriminogenní podmínky minimalizovat. Nejefektivněji působí při omezování majetkové trestné činnosti. Situační prevence je relativně levná, klade minimální nároky na personální a materiální zabezpečení a má rychlý a poměrně snadno statisticky měřitelný efekt. Její účinnost je však podmíněna trváním přiměřených opatření.

Prevence kriminality se zejména na primární úrovni prolíná s prevencí dalších sociálně patologických jevů, z nichž k nejzávažnějším patří zneužívání návykových látek.

Prevence drogových závislostí

Prevence drogových závislostí představuje ve vztahu k prevenci kriminality všestrannou péči, od předcházení experimentování s drogami u dosud intaktní populace a výchovy ke zdravému životnímu stylu, přes ambulantní i ústavní léčbu v indikovaných případech problémového zneužívání drog, až po rehabilitaci a resocializaci osob, které již léčením prošly a u nichž je společenský zájem udržet dosaženou abstinenci.

Prevence viktimnosti a pomoc obětem trestných činů

Prevence viktimnosti a pomoc obětem trestných činů je založena na konceptech bezpečného chování, diferencovaného s ohledem na různé kriminální situace a psychickou připravenost ohrožených osob. V praxi se jedná o skupinové a individuální zdravotní, psychologické a právní poradenství, trénink v obranných strategiích a propagaci technických možností ochrany před trestnou činností. Užívá metody sociální i situační prevence, a to podle míry ohrožení na primární, sekundární i terciární úrovni.

Prevence kriminality zahrnuje následující opatření:

- **sociální opatření** – zabývají se sociálními a ekonomickými problémy, zaměřují se na ohrožené jedince a jejich rodiny, na skupiny obyvatel a městské části s cílem změnit nepříznivé socioekonomické prostředí;
- **situační opatření** – jejich cílem je omezování příležitostí k páchání trestné činnosti, zvyšování možnosti dopadení pachatele, snižování zisků z trestné činnosti zejména technickými opatřeními;
- **informování občanů a jejich aktivizace** – zprostředkování informací o bezpečnostní situaci, o účinných formách obrany před trestnou činností a zapojení občanů do aktivního způsobu zvyšování vlastní bezpečnosti i bezpečí svého okolí;
- **budování realizačních kapacit** – posilování systému prevence kriminality včetně podmínek pro realizaci národních, regionálních a lokálních preventivních strategií a zajištění jejich finanční podpory.

3. Systém prevence kriminality v České republice

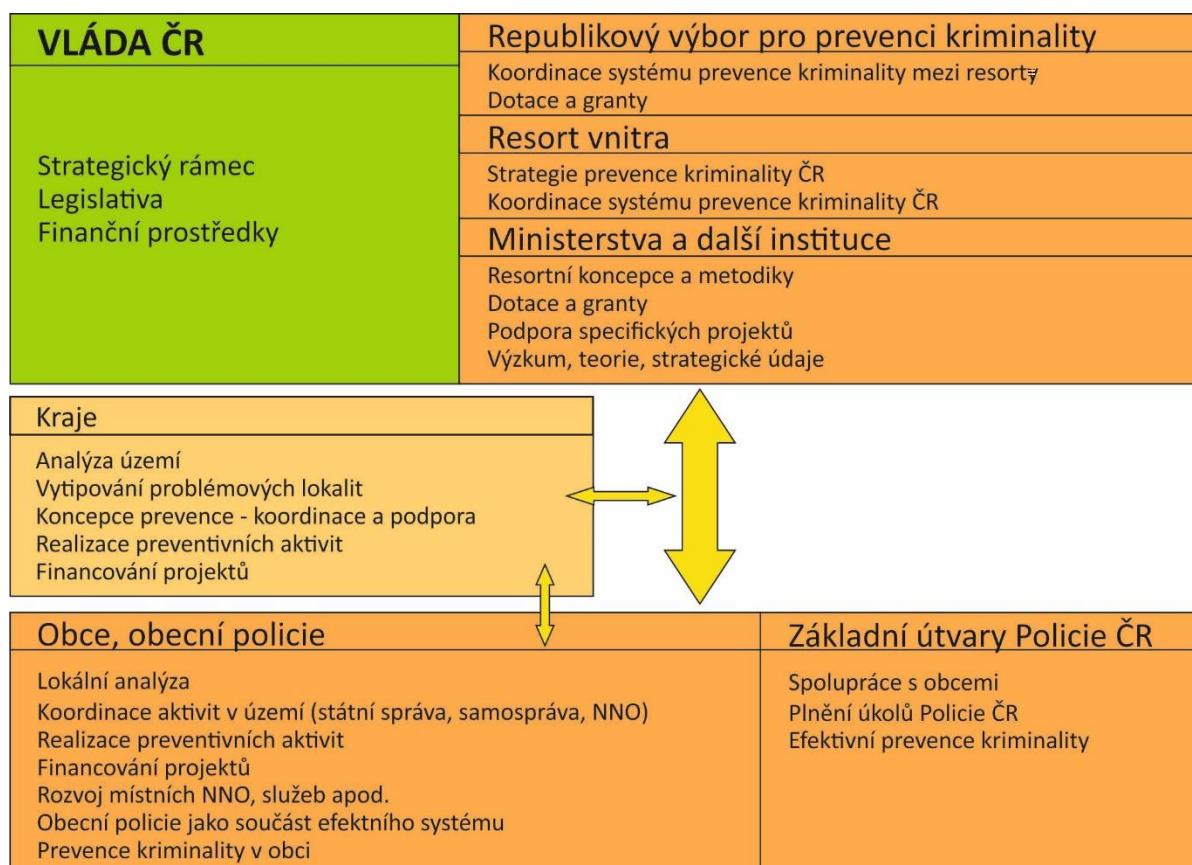
V roce 1996 vláda poprvé vyčlenila ze státního rozpočtu finanční prostředky na podporu programu, jehož základním cílem bylo snižování trestné činnosti prostřednictvím preventivních opatření. Odpovědnost za vytváření koncepce a koordinace preventivní politiky převzal meziresortní orgán, a to Republikový výbor pro prevenci kriminality.

Vláda iniciuje a usnadňuje činnost v oblasti sociální a situační prevence kriminality. Kraje mají v systému prevence kriminality koordinační a podpůrnou roli. Za fungování a rozvoj systému prevence kriminality na republikové, krajské a lokální úrovni zodpovídá ministerstvo vnitra. Preventivní aktivity vycházejí z výsledků kriminologických výzkumů a bezpečnostních analýz na místní a celostátní úrovni. Analýzy o bezpečnostní situaci v České republice, které jsou každoročně vypracovávány ministerstvem vnitra a předkládány vládě a Parlamentu ČR, poskytují přehled o struktuře trestných činů a o rozložení trestné činnosti v rámci republiky.

Systém prevence kriminality zahrnuje následující 3 úrovně:

1. republiková – vláda ČR, Republikový výbor pro prevenci kriminality, ministerstva a další státní instituce,
2. krajská – krajské úřady,
3. lokální – samosprávy měst a obcí.

Obrázek 1: Systém prevence kriminality a role jednotlivých subjektů

Zdroj: Strategie prevence kriminality ČR na léta 2016 - 2020

Místní samospráva vytváří a upravuje programy s ohledem na místní podmínky, neboť ke kriminalitě dochází na úrovni obcí a mnohé příčiny lze řešit pouze lokálně. Obce tvoří základní úroveň, na které jsou opatření prevence kriminality v praxi nakonec naplňována, a leží na nich váha praktického výkonu projektů, aktivit a opatření prevence kriminality.

Obce na základě doporučení Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2016 – 2020 vytváří podmínky pro rozvoj prevence kriminality na svém území, zejména v těchto oblastech:

- Aktivně se prostřednictvím Svazu měst a obcí ČR podílejí na činnosti Republikového výboru pro prevenci kriminality.
- Zpracovávají obecní koncepce či plány prevence kriminality a bezpečnostní analýzy na lokální úrovni.
- Zajišťují činnost manažera prevence kriminality obce a poskytují mu potřebné zázemí a specializované vzdělávání, vytvářejí Pracovní skupiny prevence kriminality a zajišťují a koordinují jejich činnost (se zvláštním zaměřením na spolupráci, výměnu dat a informací a příkladů dobré praxe s Policií ČR na svém území).
- Zřizují obecní policii.
- Zpracovávají a realizují vlastní preventivní aktivity a programy či projekty v rámci Programu prevence kriminality.
- Podporují preventivní aktivity a projekty na svém území rovněž z vlastních zdrojů.
- Vyhodnocují plnění přijatých preventivních koncepcí a realizovaných preventivních projektů a opatření.

4. Výchozí dokumenty pro plán prevence kriminality

Aktuálním dokumentem, ve kterém je formulován globální cíl, strategické cíle a základní principy politiky prevence kriminality v České republice, je „Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020“. Na uvedený dokument navazují koncepce kriminality jednotlivých krajů, v rámci kraje Středočeského se jedná o Koncepci prevence kriminality Středočeského kraje 2018 až 2021.

Při tvorbě plánu byla respektována Metodika ministerstva vnitra pro tvorbu bezpečnostních analýz a koncepcí prevence kriminality na úrovni krajů, měst a obcí. Metodika je výsledkem plnění úkolu, který ministerstvu vnitra uložila vláda ČR v rámci Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2012 – 2015.

Výchozí dokumenty sloužily jako výchozí zdroje pro zpracování tohoto plánu.

4.1 Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020

Globální cíl strategie je definován následovně: *Česká republika se řadí mezi moderní demokratické země, které v zajišťování bezpečnosti a veřejného pořádku podporují preventivní přístupy, k čemuž vytváří vhodné systémové, organizační i finanční předpoklady.*

Strategie vychází z priorit daných Programovým prohlášením vlády ČR, aktuálních analýz a poznatků i ze zkušeností a příkladů dobré praxe, inspiruje se také zahraničními strategiemi a pozitivními zkušenostmi. Komplexně se věnuje všem subjektům a metodám preventivní práce, uplatňuje proaktivní, koordinovaný a multidisciplinární přístup při řešení problémů.

Na základě toho stanoví na léta 2016 až 2020 následující priority a strategické cíle:

1. Rozvoj systému prevence kriminality, posilování spolupráce, kompetencí a kapacit relevantních partnerů, rozšiřování prostoru pro působení dobrovolníků při zajišťování bezpečnosti a veřejného pořádku, s důrazem na využívání rovněž mezinárodní spolupráce a vědeckých poznatků.
2. Poskytování pomoci a poradenství obětem trestné činnosti se zvláštním zaměřením na skupiny zvláště zranitelných obětí a další rozšiřování a zkvalitňování této pomoci a poradenství.
3. Při práci s pachateli zaměření na narůstající problém kriminální recidivy, na účinnější resocializaci pachatelů a prevenci kriminality dětí a mládeže.
4. Uplatňování komplexního přístupu k řešení zvýšené kriminality v lokalitách, kde i její příčiny jsou hluboké a vícedrožové (typicky sociálně vyloučené lokality).
5. Reakce na nové hrozby a trendy v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku (kyberkriminalita, ochrana měkkých cílů, kriminalita páchaná na seniorech, kriminalita cizinců a na cizincích) a aplikace nových efektivních přístupů k jejich předcházení.

Strategie prevence kriminality na léta 2016 – 2020 schválená usnesením vlády České republiky ze dne 25. 01. 2016 navazuje nejen na strategické dokumenty vlády ČR, které jsou obecnější povahy, ale zejména na Strategii prevence kriminality na léta 2012 – 2015 a na předcházející střednědobé strategie, které byly vládou průběžně projednávány a schvalovány od roku 1996.

4.2 Koncepce prevence kriminality Středočeského kraje 2018-2021

Krajská úroveň se zabývá organizováním preventivní politiky v samostatné působnosti. Strategie prevence kriminality přijatá vládou ČR vytváří pro kraje podmínky, nastavuje pravidla a poskytuje metodickou, koordinační a finanční podporu. Vzhledem k tomu, že dosud neexistuje právní úprava prevence kriminality, je takové působení kraje v oblasti prevence dobrovolnou činností.

Pokud se však kraj do realizace preventivní politiky zapojí, má možnost ovlivnit podobu politiky prevence kriminality na svém území, stanovovat priority, cíle a cílové skupiny, na které chce své aktivity zaměřit, a také má možnost za pomoci finančních prostředků ze státního rozpočtu realizovat své preventivní aktivity.

Koncepce prevence kriminality Středočeského kraje na léta 2018 – 2021 byla zpracována v rámci činnosti krajské pracovní skupiny prevence kriminality. Na základě informací shromážděných v analytické části, doporučení odborníků, příkladů dobré praxe, zkušenosti s realizací předchozích preventivních projektů atd. byly stanoveny hlavní priority Středočeského kraje v oblasti prevence kriminality na nadcházející období a současně konkrétní opatření k naplnění těchto priorit. Koncepce byla schválena Usnesením Zastupitelstva Středočeského kraje, a to č. 029-11/2017/ZK ze dne 5. 12. 2017.

Mezi základní priority koncepce patří dlouhodobé snižování kriminality a míry závažnosti trestné činnosti, zvyšování subjektivního pocitu bezpečí občanů a koordinovaný a komplexní přístup k řešení bezpečnostních rizik postavený na úzké spolupráci ústředních orgánů státní správy, kraje, měst a obcí, občanů, policie, neziskového sektoru atd. Poslední prioritou bude naplňována také metodickou podporou kraje obcím při přípravě Plánů prevence kriminality.

5. Bezpečnostní analýza

Zpracování Plánu prevence kriminality předpokládá, dle Metodiky ministerstva vnitra pro tvorbu bezpečnostních analýz a koncepcí prevence kriminality na úrovni krajů, města a obcí (dále metodika), zpracování bezpečnostní analýzy, která zahrnuje analýzu kriminality, analýzu sociálně vyloučených lokalit, sociálně-demografickou analýzu a institucionální analýzu.

V rámci bezpečnostní analýzy jsou zpracována data, která byla zpracovateli dostupná, ovšem ne vždy se podařilo získat stejnou časovou řadu požadovaných dat.

5.1 Analýza kriminality

Přehled uvedený v tabulce č. 1 byl zpracován na základě statistických údajů Policie ČR Benešov, a to s ohledem na zachycení dat vztahujících se k území města Sázava. Pro zpracování přehledu trestné činnosti byla použita data Policie ČR za roky 2016, 2017, 2018.

Uvedená statistika poskytuje přehled všech trestných činů v oblastech: násilné trestné činy, dále pak mravnostní a majetková trestní činnost, obecná kriminalita a celková kriminalita. Tabulka současně předkládá informace o počtu objasněných případů a člení pachatele na recidivisty, mladistvé a cizince.

Tabulka č. 1. Trestné činy spáchané na území města Sázava v letech 2016 – 2018

Trestný čin	Zjištěno celkem			Objasněno celkem			Pachatelé								
							Recidivisté			Mladiství			Cizinci		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Vraždy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Loupeže	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Násilí proti úř. os. a org. veř. moci	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Úmyslné ublížení na zdraví	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	0	0	0	0	0
Násilí a vyhr. proti skup. ob.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Násilné trestné činy celkem:	2	1	5	1	1	2	1	1	2	0	0	0	1	0	0
Znásilnění	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0
Pohlavní zneužívání	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mravnostní činy celkem:	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0
Krádeže vloupáním do obchodů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Krádeže vl. do restaurací a hostinců	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Krádeže vloupáním do kiosků	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Krádeže vloupáním do škol	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Krádeže vloupáním do bytů	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Krádeže vl. do vík. chat soukr. osob	1	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Krádeže vl. do rodinných domků	1	0	2	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Krádeže vl. do ostatních objektů	0	4	4	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Krádeže vloupáním celkem:	3	5	10	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0

Tabulka č. 1. pokračování

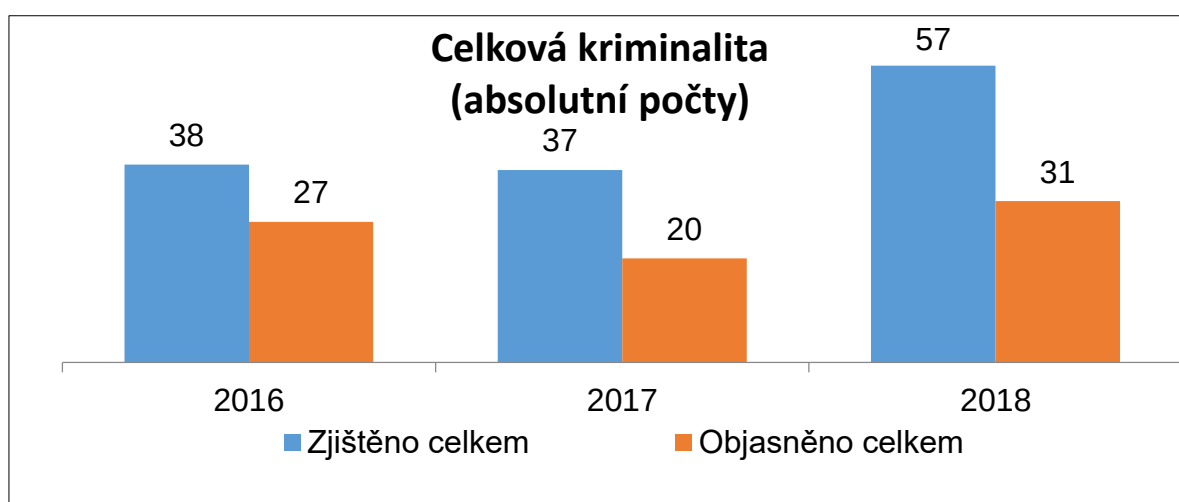
Trestný čin	Zjištěno celkem			Objasněno celkem			Pachatelé								
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	Recidivisté			Mladiství			Cizinci		
							2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Krádeže kapesní	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Krádeže mot. voz. dvoustop.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Krádeže voz. jednostop.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Krádeže věcí z automobilů	1	2	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Krádeže součástek mot. voz.	2	1	1	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0
Krádeže jízdních kol	0	0	4	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0
Krádeže v bytech a rod. domech	2	0	1	1	0	0	1		0	0	0	0	0	0	0
Krádeže v jiných objektech	3	2	4	1	1	2	1	1	2	0	0	0	0	0	0
Krádeže ostatní	0	2	4	0	1	2		1	2	0	0	0	0	0	0
Krádeže prosté celkem:	8	8	17	5	2	6	5	2	6	0	0	0	0	0	0
Poškození cizí věci	3	2	2	2		1	2		1	0	0	0	0	0	0
Majetkové činy celkem	17	17	30	9	4	9	9	4	9	0	0	0	0	0	0
Výtržnictví	1	3	11	0	2	11	0	2	11	0	0	0	0	1	0
Sprejerství	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Ned.výr. a d. psych. l. a jedů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostatní kriminalita celkem:	5	7	13	4	5	13	4	5	13	0	0	0	0	1	1
Ohrož. pod vlivem vl. náv. l., opilství	3	4	3	3	4	3	3	4	3	0	0	0	0	1	0
Zanedbávání povinné výživy	3	2	2	3	2	2	3	2	2	0	0	0	0	0	0
Ostatní trestná činnost	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zbývající kriminalita celkem:	7	7	6	7	7	6	7	7	6	0	0	0	0	1	1

Tabulka č. 1. pokračování

Trestný čin	Zjištěno celkem			Objasněno celkem			Pachatelé								
							Recidivisté			Mladiství			Cizinci		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Padělání a pozměňování peněz	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Zpronevěra	4	2	0	4	2	0	4	2	0	0	0	0	0	0	0
Podvod	0	2	0		1	0		1	0	0	0	0	0	0	0
Neoprávněné držení plat. prostř.	1	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pojistný podvod	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Úvěrový podvod	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hospodářské tr. činy celkem	6	5	3	5	3	1	5	3	1	0	0	0	0	0	0
Obecná kriminalita celkem	32	32	54	22	17	30	22	17	30	0	0	0	2	2	2
Celková kriminalita	38	37	57	27	20	31	27	20	31	0	0	0	2	2	2

Zdroj: Policie ČR

Graf č. 1. Absolutní počty trestných činů v letech 2016 – 2018 na území OO PČR Sázava

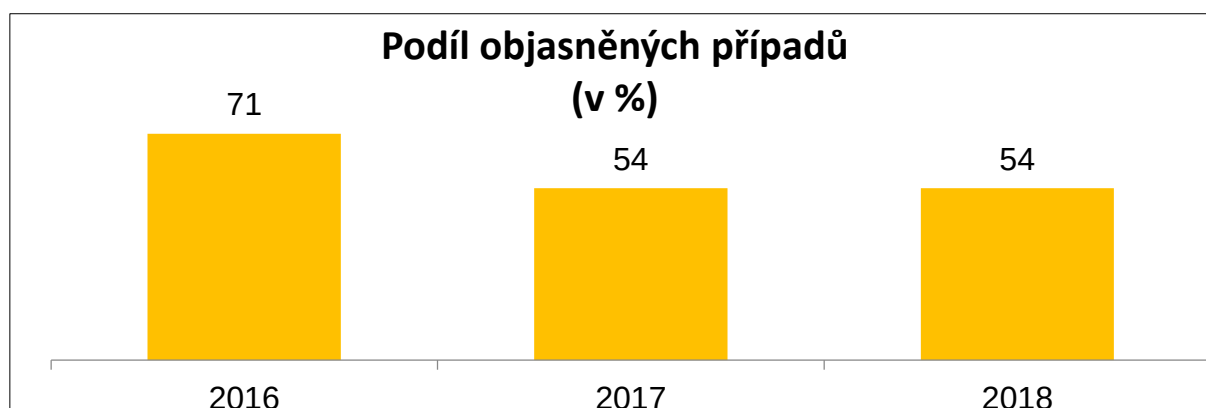
Zdroj: Policie ČR

Za poslední tři roky se na území města Sázava řešilo celkem 132 trestných činů. V roce 2016 tvořil počet spáchaných trestných činů 28 % z celkového počtu trestných činů, v roce 2017 to bylo 28 % a v roce 2018 43 % z celkového počtu trestných činů. Za poslední tři roky jsme tak zaznamenali nárůst o celých 19 procentních bodů.

Nejčastější trestní činnost je z pohledu počtu spáchaných trestných činů na území města Sázava majetková trestná činnost. Přesto však na území OO PČR Sázava oproti předchozímu desetiletí již nedochází k sériovým případům krádeží vloupání v chatových osadách s velkou způsobenou škodou, ale jedná se o ojedinělé útoky s nižší způsobenou škodou.

Nově si město Sázava vybudovalo na své náklady kamerové dohlížecí systémy, díky nimž již byly zajištěny přínosné poznatky k trestné činnosti. Obec také přijala OZV k omezení požívání alkoholu na veřejných prostranstvích.

Graf č. 2. Podíl objasněných trestných činů v letech 2016 – 2018 na území OO PČR Sázava

Zdroj: Policie ČR

5.2 Analýza přestupků

Kromě trestných činů v této podkapitole analyzujeme i výskyt přestupků, a to přestupků řešených Policií ČR, Městskou policií a Městským úřadem Sázava, konkrétně za období posledních tří mapovaných let.

Ne vždy jsou však tyto údaje dostatečně vypovídající o protiprávním chování obyvatel sledovaného území.

Například v roce 2017 jsme zaznamenali výrazný pokles přestupků řešených MP Sázava v blokovém řízení. Předpokládáme, že zásadní roli v klesajícím trendu odhalených přestupků může hrát přechodně nižší počet městských strážníků či nový přestupkový zákon (tím se například může uměle snížit počet odhalených přestupků, neboli správních deliktů vyřešených strážníkem na místě, a naopak narůstá počet přestupků řešených ve správním řízení).

Přestupky řešené MěÚ Sázava

Tabulky č. 2 a č. 3 byly zpracovávány na základě dat poskytnutých MěÚ Sázava. Tato tabulka udává souhrnný přehled o přestupcích vedených dle zákona o přestupcích č. 200/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Tabulka č. 2. Přestupky řešené MěÚ Sázava

	2016		2017		2018	
	Přestupky převedené z 2015	Přestupky oznámené v 2016	Přestupky převedené z 2016	Přestupky oznámené v 2017	Přestupky převedené z 2017	Přestupky oznámené v 2018
Počet	20	59	12	108	25	152
Celkový počet	79		120		177	

Zdroj: MěÚ Sázava

Tabulka č. 3. Přestupky řešené MěÚ Sázava

	2016	2017	2018
Přestupky proti pořádku v územní samosprávě	0	1	1
Přestupky proti veřejnému pořádku	11	9	18
Přestupky proti občanskému soužití	60	94	132
Přestupky proti majetku	8	16	26
Celkem	79	120	177

Zdroj: MěÚ Sázava

Zatímco v roce 2016 bylo v Sázavě řešeno 79 přestupků, v roce 2018 jich bylo řešeno více než dvakrát tolik, a to 177. S tímto souvisí i vzrůstající počet jednání přestupkové komise.

Jedná se vesměs o přestupky proti občanskému soužití, jako je ublížení na cti nebo vyhrožování. Právě jejich počet má stoupající tendenci. Majetkové přestupky jsou v současnosti v menšině, za rok 2018 jich bylo řešeno 26. Stejně jako přestupky proti veřejnému pořádku, těch bylo zaznamenáno v roce 2018 celkem 18.

Přestupky řešené Městskou policií Sázava.

Tabulka č. 4. Přestupky řešené Městskou policií Sázava v blokovém řízení (příkazem na místě)¹

	2015	2016	2017
Na úseku BESIP a silničního hospodářství	226	333	63
Proti pořádku v územní samosprávě	0	0	2
Ochrana před alkoholismem a jinými toxikomaniemi	0	2	0
Proti veřejnému pořádku	17	21	6
Proti občanskému soužití	0	1	0
Proti majetku	2	4	0
Ostatní	127	0	0
Celkem	372	361	71

Zdroj: město Sázava

Přestupky řešené Policí ČR

Data jsme získali od Obvodního oddělení Policie České republiky Sázava, v jehož působnosti jsou tato území obcí: Sázava, Bělčice, Bělokozly, Čejkovice, Čakov, Černé Budy, Čeřenice, Český Šternberk, Dojetřice, Drahňovice, Hvězdovice, Chocerady, Choratice, Komorní Hrádek, Levín, Mžížovice, Ostředek, Poříčko, Samechov, Taťounovice, Třemošnice, Vestec, Vodslivky, Vlkov, Vlkovec, Vráž, Všechváty, Xaverov.

¹ Data za rok 2018 se nám nepodařilo získat.

Následující tabulka seznamuje s přestupky řešenými Policií ČR.

Tabulka č. 5. Přestupky řešené Policií ČR

	2016	2017	2018
Na úseku BESIP a silničního hospodářství	1137	953	648
Na úseku ochrany před alkoholismem a toxikománií	54	39	24
Proti veřejnému pořádku a občanskému soužití	68	81	98
Na úseku zbraní a střeliva, používání výbušnin	0	0	0
Proti majetku dle § 50 zák. č. 200/1990 Sb..	12	16	53
Ostatní	8	4	5
Celkem	1279	1093	828

Zdroj: Policie ČR

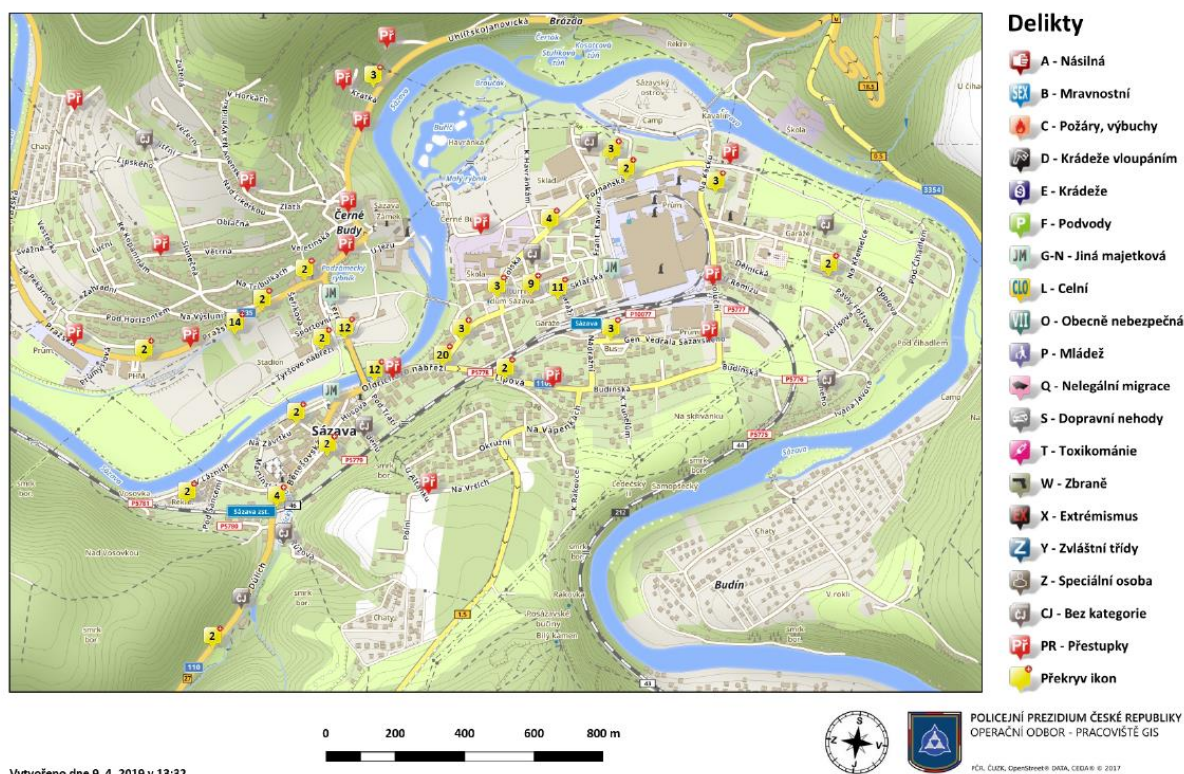
5.3 Problematická lokalita ve městě

Ve městě se nenachází sociálně vyloučené lokality, nicméně na základě vyjádření Policie ČR lze za problematickou lokalitu z hlediska trestné činnosti považovat centrum města, konkrétně okolí společenského domu zvaného Cháchták.

Obrázek níže seznamuje s rozložením kriminality v Sázavě, vytvořeno PČR k 9. 4. 2019.

Obrázek č. 2. Rozložení kriminality v Sázavě

SÁZAVA

Zdroj: Policie ČR

Při veřejném setkání dne 27. 3. 2019 byla vytvořena pocitová mapa kriminality. Občané měli k dispozici mapu města Sázavy, která sloužila jako podklad. Pomocí barev označili místa na mapě, kde se cítí bezpečně a které místo v nich naopak vyvolává obavy. Občané se cítí ohroženi zejména v centru města. Kolem tzv. Chechtáku, dále v podchodu na vlakové nádraží, kolem kláštera a v dalších odlehlějších místech, jak značí černé body. Žluté a bílé body označují bezpečná a příjemná místa ve městě.

Obrázek č. 3. Pocitová mapa kriminality

Zdroj: Vlastní zpracování

6. Sociálně demografická analýza

Analýza mapuje stávající sociálně demografickou situaci města Sázava.

Základem pro vznik analýzy byl sběr, třídění a zpracování zejména aktuálních sekundárních dat. Hlavními zdroji byly Městský úřad Sázava, Český statistický úřad, Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky.

Vzhledem k tomu, že sběr některých dat probíhá pouze jednou za dekádu, vycházejí určité přehledy ze Sčítání lidu, domů, bytů roku 2011.

6.1 Obecná charakteristika území

Sázava leží v okrese Benešov, asi 21 km severovýchodně od města Benešov. Městem protéká řeka Sázava. Součástí města jsou vesnice Bělokozly, Černé Budy, Čeřenice a Dojetřice.

Městem vedou silnice II/110 Benešov - Ostředek - Sázava a II/335 Mnichovice - Sázava - Uhlířské Janovice - Zbraslavice. Město leží na železniční trati 212 Čerčany - Sázava - Zruč nad Sázavou - Světlá nad Sázavou. Je to jednokolejná regionální trať, doprava byla v úseku Čerčany – Kácov zahájena roku 1901. Na území města leží železniční zastávka Plužiny, železniční zastávka Sázava zastávka, železniční stanice Sázava-Černé Budy a železniční zastávka Samopše.

6.2 Struktura obyvatelstva města Sázava

Počet obyvatel

K 31. 12. 2018 Sázava vykazuje 3720 obyvatel. Nárůsty počtu obyvatel mezi lety 1971 a 1981 činil v Sázavě 747 osob, tento nárůst souvisel s rozvojem sklářského průmyslu v obci.

Od roku 1981 zůstává počet obyvatel v obci prakticky neměnný, bez zjevného vzestupného či sestupného trendu (od roku 1981 do 2018 přibýlo v Sázavě 42 osob).

Tabulka č. 6. Vývoj počtu obyvatel od roku 1971 do roku 2018 (data k 31. 12.)

Rok	Počet obyvatel celkem
1971	2 931
1981	3 678
1991	3 709
2001	3 732
2011	3 770
2012	3 769
2013	3 765
2014	3 786
2015	3 753
2016	3 730
2017	3 722
2018	3 720

Zdroj: Český statistický úřad, www.czso.cz

Pohyb obyvatelstva

Pohyb obyvatelstva je sledován ze dvou perspektiv, a to:

- Z perspektivy přirozené měny obyvatel² (tedy sledování rozdílu mezi narozenými a zemřelými).
- Z perspektivy migrace (tedy sledování rozdílu mezi přistěhovanými a vystěhovanými).

Z hlediska přirozené měny obyvatel lze pozorovat, že ve sledovaném období docházelo k mírnému kolísání přírůstku počtu obyvatel, naopak migrační přírůstek vykazuje od roku 2012 pouze negativní hodnoty, s výjimkou roku 2018, kdy se do obce přistěhovalo více obyvatel, než se z ní vystěhovalo.

Tabulka č. 7. Migrační a přirozený přírůstek obyvatelstva

ROK	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový
2010	46	38	51	72	8	-21	-13
2011	31	36	84	69	-5	15	10
2012	31	28	82	86	3	-4	-1
2013	37	34	64	71	3	-7	-4
2014	45	31	80	73	14	7	21
2015	33	35	51	82	-2	-31	-33
2016	31	31	69	92	-	-23	-23
2017	32	34	80	86	-2	-6	-8
2018	24	38	80	68	-14	12	-2

Zdroj: Český statistický úřad, www.czso.cz, vlastní výpočet

² Přirozená měna obyvatelstva je termín používaný v demografii pro vyjádření porodnosti a úmrtnosti.

Věková struktura

K základním ukazatelům charakterizujícím strukturu obyvatelstva podle věku patří průměrný věk. Jedná se o údaj, který naznačuje bezprostřední demografický vývoj v jednotlivých obcích. V současné době je průměrný věk v Sázavě 44,2 let.

Tabulka č. 8. Průměrný věk obyvatel (data k 1. 1.)

2012	41,3
2013	41,8
2014	42,1
2015	42,5
2016	43,0
2017	43,4
2018	44,0
2019	44,2

Zdroj: Český statistický úřad, www.czso.cz

K dalším charakteristikám populace patří složení obyvatelstva podle věku. Věková struktura obyvatelstva určitého území je odrazem dlouholetého populačního vývoje a s tím souvisejícího reprodukčního chování a pohybu obyvatelstva (migrace) v posledních zhruba sto letech. Zároveň současná věková struktura obyvatelstva ovlivňuje budoucí demografický vývoj území.

Pro naše účely byly hlavní věkové kategorie vymezeny takto: 0 – 14, 15 – 64 a 65+.

Tabulka č. 9. Věková struktura obyvatel (data k 31. 12.)

	Počet			
	2015	2016	2017	2018
0 – 14	594	593	588	554
15 – 65	2477	2412	2362	2349
65 +	682	725	772	817
Celkem	3753	3730	3722	3720
	Podíl			
	2015	2016	2017	2018
0 – 14	16 %	16 %	16 %	15 %
15 – 65	66 %	65 %	63 %	63 %
65 +	18 %	19 %	21 %	22 %
Celkem	100 %	100 %	100 %	100 %

Zdroj: Český statistický úřad, www.czso.cz

Město Sázava vykazuje v oblasti věkové struktury obyvatelstva velmi podobnou strukturu celostátnímu průměru.

Dalšími ukazateli vystihujícími poměr jednotlivých věkových složek obyvatelstva pak jsou index stáří a index ekonomického zatížení.

Index stáří je velmi často používanou charakteristikou věkové struktury obyvatelstva, která vypovídá o stárnutí populace. Vyjadřuje, kolik obyvatel ve věku 65 a více let připadá na 100 dětí do 15 let věku. Je-li výsledná velikost indexu vyšší než 100, je podíl sledované dětské složky obyvatel nižší než podíl starších osob.

Index ekonomického zatížení vypovídá o poměru počtu seniorů a dětí k počtu obyvatel v ekonomicky aktivním věku. Čím menší je tedy výsledná hodnota indexu, tím příznivější je poměr mezi ekonomicky neaktivní a aktivní složkou obyvatel z pohledu věkové struktury obyvatel.

Tabulka č. 10. Index stáří a index ekonomického zatížení

	2015	2016	2017	2018
Index stáří	115	122	131	147
Index ekonom. zatížení	52	55	58	58

Zdroj: Český statistický úřad, www.czso.cz, vlastní výpočet

Ve městě připadá v současné době na 100 dětí do 15 let 147 seniorů.

Podíl mužů a žen

V současné době je v celkové populaci města Sázava zastoupeno 49,5 % mužů a 50,5 % žen. Přestože se obecně rodí více chlapců než dívek, nižší počet mužů v populaci je podmíněn tím, že se muži dožívají nižšího věku než ženy.

Tabulka č. 11. Podíl mužů a žen (data k 1. 1.)

	%	%
	muži	ženy
2012	49,9	50,1
2013	50,0	50,0
2014	50,0	50,0
2015	49,8	50,2
2016	50,1	49,9
2017	49,9	50,1
2018	49,9	50,1
2019	49,5	50,5

Zdroj: Český statistický úřad, www.czso.cz, vlastní výpočet

6.3 Nezaměstnanost

Tabulka č. 12. Vývoj nezaměstnanosti v obcích v posledních čtyřech letech

	Dosažitelní uchazeči 15 až 64 ³	Podíl nezaměstnaných osob	Volná místa
2014	215	5,6	32
2015	151	4,0	77
2016	124	3,3	79
2017	90	2,5	95
2018	50	1,4	73
2019	53	1,5	128

Zdroj: MPSV

Jak je patrné z předchozí tabulky, tak jako v celé České republice, i na území Sázavy nezaměstnanost z dlouhodobého hlediska klesá. Mezi lety 2014 až 2018 se tato hodnota ukazatele „podíl nezaměstnaných osob“ snížila o 4,1 procentního bodu.

Míra nezaměstnanosti je v současné době zcela zanedbatelná. Řada uchazečů o zaměstnání, především těch, kteří jsou dlouhodobě nezaměstnaní, však ztrácí motivaci pracovat, a to např. kvůli nízké úrovni vzdělání, popř. „zastaralé“ kvalifikaci, nedostatku praxe, exekuci, nízkým sociálním kompetencím, nedostatečným či chybějícím sociálním návykům, omezené mobilitě, věkovému, zdravotnímu handicapu či kvůli péči o malé děti nebo osobu blízkou. To vše výrazným způsobem snižuje jejich šance na získání práce. Tito lidé potřebují nejenom podporu pracovníků ÚP, ale i dalších sociálních a návazných služeb v území, jelikož sami ztratili kompetenci k uplatnění se na pracovním trhu.

V rámci problematiky řešené v této analýze považujeme za velmi důležité také zmínit největšího zaměstnavatele v regionu, kterým je podnik Sklářny Kavalierglass Sázava, který zaměstnává relativně velký počet nekvalifikovaných dělníků.

³ **Dosažitelní uchazeči 15-64** ... Jedná se o uchazeče o zaměstnání ve věku 15 až 64, kteří mohou bezprostředně nastoupit do zaměstnání při nabídce vhodného pracovního místa, tj. evidovaní nezaměstnaní, kteří nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí zaměstnání. Za dosažitelné se nepovažují uchazeči o zaměstnání ve vazbě, ve výkonu trestu, uchazeči v pracovní neschopnosti, uchazeči, kteří jsou zařazeni na rekvalifikační kurzy, nebo uchazeči, kteří vykonávají krátkodobé zaměstnání, a dále uchazeči, kteří pobírají peněžitou pomoc v mateřství nebo kterým je poskytována podpora v nezaměstnanosti po dobu mateřské dovolené.

6.4 Zdravotnictví

Na území okresu Benešov, kam spadá město Sázava, je zajištěna široká síť zdravotnických zařízení včetně nemocnic. Obyvatelům okresu Benešov je v rámci ambulantní péče k dispozici 2,5 lékaře na 1 tis. obyvatel a v rámci lůžkové části nemocnic 0,5 lékaře na 1 tis. obyvatel, což v porovnání s hodnotami Středočeského kraje je o 0,4 více v ambulantní péči a o 0,2 méně v lůžkové části nemocnic. V okrese Benešov je k dispozici také celkem 24 lékáren, na jednu lékárnu tak připadá 4 tisíce obyvatel. Lékařskou službu první pomoci zajišťuje Zdravotnická záchranná služba Středočeského kraje – výjezdové stanoviště Benešov, Vlašim, Votice a Vranov.

V obci Sázava působí:

- 2 praktičtí lékaři
- 4 zubní lékaři
- 1 lékař pro děti a dorost
- 4 lékaři specialisté: gynekolog, kožní, oční, ORL (nosní-ušní-krční)
- 2 rehabilitace
- 1 klinická logopedie
- 1 dentální hygiena

Zdroj: <https://www.mestosazava.cz/>

V obci se nachází také 1 lékárna.

6.5 Školství

V místě působí Základní a mateřská škola Sázava, která zahrnuje mateřskou školu, přípravnou třídu, 1. až 9. ročník ZŠ a školní družinu.

ZŠ a MŠ Sázava je jedinou místní školou, resp. vzdělávací institucí. Po ukončení základní školní docházky jsou žáci závislí na dojíždění do škol mimo Sázavu.

Kapacita ZŠ i MŠ se (po odeznění poslední výraznější populační vlny v posledních letech) jeví jako dlouhodobě dostatečná. Určitým problémem je kapacita prostor využívaných jako školní družina.

ZŠ a MŠ je a i v budoucnu může být jak materiálně (budovy, nádvoří), tak i personálně zázemím i pro mimoškolní aktivity (tělocvična, univerzita 3. věku, letní kino).

Působí zde Sdružení rodičů a přátel školy při ZŠ a MŠ Sázava - školská rada (šestičlenný orgán zřízený podle školského zákona, složený ze zástupců rodičovské veřejnosti, pedagogických pracovníků školy a zástupců samosprávy města)

6.6 Osoby v nepříznivé sociální situaci

Cílem této kapitoly je nastínit aktuální situaci v sociální oblasti na území města Sázava s důrazem na kvantitativní údaje o sociálně potřebných obyvatelích regionu.

Osobám v nepříznivé sociální situaci, která je chápána jako *oslabení nebo ztráta schopnosti z důvodu věku, nepříhodného zdravotního stavu, pro krizovou sociální situaci, životní návyky a způsob života vedoucí ke konfliktu se společností, sociálně znevýhodňující prostředí, ohrožení práv a zájmů trestnou činností jiné fyzické osoby nebo z jiných závažných důvodů řešit vzniklou situaci tak, aby toto řešení podporovalo sociální začlenění a ochranu před sociálním vyloučením⁴*, je poskytována pomoc a podpora prostřednictvím sociálních služeb a sociálních dávek.

Osoby se zdravotním postižením

Osoby se zdravotním postižením nejsou v rámci české legislativy jednotně a jasně uchopeny. Každý systém zabezpečení a péče o zdravotně postižené občany používá svou vlastní definici, která odpovídá vždy pouze danému specifickému účelu a je zpracovaná v související právní normě. Pro účely této analýzy využil zpracovatel údaje a data z více systémů (sociální odbory, systém sociálního pojištění, systém sociální pomoci).

V roce 2016 bylo Odborem statistik rozvoje společnosti ČSÚ ve spolupráci s ÚZIS realizováno, jako první svého druhu v naší republice, šetření, jehož cílem bylo statistické zjišťování oblasti zdravotního postižení. Pro účely šetření byla formulována tato definice zdravotního postižení: *„Zdravotně postiženou je osoba, jejíž tělesné, smyslové a/nebo duševní schopnosti či duševní zdraví jsou odlišné od typického stavu pro odpovídající věk, a lze oprávněně předpokládat, že tento stav potrvá déle než 1 rok.“* V souladu s výše uvedenou definicí žilo v ČR v roce 2007 z celkové populace celkem 9,87 % osob se zdravotním postižením. Mírně vyšší byl podíl zdravotně postižených žen (9,98 %) než mužů (9,76 %). Tento rozdíl je způsoben především vyšší střední délkou života žen.

Dle celorepublikového šetření tvoří osoby se zdravotním postižením přibližně 10 % z celkové populace ČR, z čehož lze při vědomí určité nepřesnosti za předpokladu, že by výskyt tohoto jevu odpovídal právě průměrným hodnotám dosaženým v ČR, odhadovat, že v Sázavě je přibližně 370 osob se zdravotním postižením.

Tabulka č. 13. Osoby v péči sociálních pracovníků (počet klientů, se kterými se aktivně pracovalo)

	2017	2018
osoby se zdravotním postižením nebo duševním onemocněním	5	7
osoby pečující o osoby závislé na péči jiné osoby	12	7

Zdroj: MěÚ Sázava

Pokud se osoby se zdravotním postižením, případně osoby pečující, obrátily na sociální pracovníci MěÚ Sázava, jednalo se především o zájemce o informace týkající se dávek pro osoby se zdravotním postižením včetně informací týkajících se příspěvku na péči.

⁴ Zákon č. 108/2006 Sb.

Příspěvek na péči

Důležitým statistickým ukazatelem vypovídajícím o osobách se zdravotním postižením je údaj o počtu pobíraných příspěvků na péči. Příspěvek na péči náleží těm lidem, kteří jsou především z důvodu nepříznivého zdravotního stavu závislí na pomoci jiné osoby a splňují podmínku nepříznivého zdravotního stavu, který trvá nebo má trvat déle než jeden rok a který omezuje jejich funkční schopnosti nutné pro zvládnutí základních životních potřeb. Zákon rozeznává čtyři stupně závislosti na pomoci jiné osoby, a to od mírné závislosti až po závislost úplnou.

Příspěvek na péči, resp. jeho přiznání a výše, zohledňuje pouze zdravotní stav a nikoli nepříznivost sociální situace daného klienta. Řadě klientů tak příspěvek na péči není přiznán, příp. pouze v nižším stupni, který jim neumožní zajistit si potřebnou podporu (příkladem mohou být osoby s duální diagnózou či lidé s chronickým duševním onemocněním).

Je tedy nutné si uvědomit, že absolutní počty příjemců příspěvku na péči nereflktují skutečný počet osob se zdravotním postižením (např. dle zákona o zaměstnanosti apod.) ani počet oprávněných uživatelů sociálních služeb. Přiznaný příspěvek na péči také automaticky neznamená, že klient „čerpá“ sociální služby či by toto měl činit (často si vystačí s pomocí rodiny nebo partnera, rodičů, dětí, či, zvláště na vesnicích, jinými alternativními způsoby).

V současné době žije v Sázavě 96 osob pobírající příspěvek na péči různého stupně, 63 (tedy dvě třetiny) z nich je starších 65 let.

Tabulka č. 14. Počet příjemců příspěvku na péči (stav k 31. 12.)

	2014	2015	2016	2017	2018 (k 30. 6.)
Celkem osob	89	84	82	96	96
Dle pohlaví:					
ženy	44	41	46	53	52
muži	45	43	36	43	44
Dle věku:					
0 – 7 let	4	6	5	3	2
8 – 18 let	15	5	6	7	8
19 – 26 let	2	2	1	1	1
27 – 65 let	24	23	20	23	22
66 – 75 let	12	14	15	22	23
76 – 85 let	17	18	19	18	17
86 a více let	15	16	16	22	23
Dle stupně závislosti					
I.	40	25	18	6	40
II.	29	29	20	6	29
III.	24	29	20	9	24
IV.	31	33	24	8	31

Zdroj: MPSV, www.mpsv.cz, oddělení statistické metodiky a rozborů.

Průkazy TP, ZP, ZTP/P

Další sledovanou informací jsou počty držitelů průkazů TP, ZP, ZTP/P. I tuto agendu provázejí od 1. 1. 2012 legislativní změny.

Průkaz TP je určen osobám:

- které jsou podle zákona o sociálních službách považovány pro účely příspěvku na péči za osoby závislé na pomoci jiné osoby v I. stupni.

Průkaz ZTP náleží osobám:

- které jsou podle zákona o sociálních službách považovány pro účely příspěvku na péči za osoby závislé na pomoci jiné osoby ve II. stupni;
- starším 18 let, které nejsou schopny zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace z důvodu úplné nebo praktické hluchoty.

Průkaz ZTP/P náleží osobám:

- které jsou podle zákona o sociálních službách považovány pro účely příspěvku na péči za osoby závislé na pomoci jiné osoby ve stupni III. nebo stupni IV., které jsou neschopné zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace (s výjimkou výše uvedených zletilých osob se sluchovým postižením); neschopnost zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace znamená (až na výjimku zletilých osob s úplnou nebo praktickou hluchotou) průkaz ZTP/P, a to bez ohledu na to, jaký stupeň závislosti daná osoba má.

Tabulka č. 15. Počet držitelů průkazu TP, ZTP, ZTP/P⁵

	2015	2016	2017	2018
TP	3	3	4	4
ZTP	61	51	56	56
ZTP/P	32	28	28	3
Celkem	96	82	88	63

Zdroj: MPSV, www.mpsv.cz, oddělení statistické metodiky a rozborů.

⁵ TP – občan s těžkým zdravotním postižením. ZTP – občan se zvlášť těžkým zdravotním postižením. ZTP/P – občan zvlášť těžce zdravotně postižený s průvodcem.

6.7 Osoby ohrožené sociálním vyloučením

Osoby ohrožené sociálním vyloučením jsou lidé žijící mimo běžný život společnosti, kteří nemají možnost se do něj zapojit v důsledku nepříznivé sociální situace⁶. Mezi osoby ohrožené sociálním vyloučením patří osoby bez přístřeší, osoby propuštěné z výkonu trestu odnětí svobody, osoby závislé na návykových látkách a osoby pracující s kurátorem pro dospělé.⁷

Tabulka č. 16. Osoby v péči sociálních pracovníků (počet klientů, se kterými se aktivně pracovalo)

	2017	2018
nezaměstnaní	3	1
rodiny s dětmi	10	4

Zdroj: MěÚ Sázava

Osoby ve výkonu trestu a osoby propuštěné z výkonu trestu

V roce 2016 bylo 6 osob ze Sázavy a jejího blízkého okolí propuštěných z výkonu trestu, v roce 2017 to bylo 5 osob a v roce 2018 9 osob. Se všemi bylo pracováno v období výkonu trestu, byly realizovány pohovory ve věznici, probíhala písemná korespondence a osoby ve výkonu trestu mohly využít nabídky poradenství. Ve dvou případech byla realizována případová konference. V průběhu posledních 3 let zatím nebyla ani u jedné z těchto osob recidiva. Intenzivní sociální práce kurátora probíhala celkem u 7 osob – i s rodinou.

V roce 2019 je 1 osoba ze Sázavy a okolí ve výkonu vazby, ve výkonu trestu tři osoby, všechny tyto osoby recidivovaly během dvou let.

Počet příjemců dávek hmotné nouze

Dávky hmotné nouze jsou formou pomoci osobám s nedostatečnými příjmy. Jsou jedním z opatření, kterými Česká republika bojuje proti sociálnímu vyloučení. Osoba v hmotné nouzi je osoba či rodina, která nemá dostatečné příjmy a její celkové sociální a majetkové poměry neumožňují uspokojení základních životních potřeb na úrovni ještě přijatelné pro společnost. Současně si tyto příjmy nemůže z objektivních důvodů zvýšit (uplatněním nároků a pohledávek, prodejem nebo využitím majetku) a vyřešit tak svou nelehkou situaci vlastním přičiněním.

Dávkami, kterými se řeší pomoc v hmotné nouzi, jsou příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení a mimořádná okamžitá pomoc.

Příspěvek na živobytí je základní dávkou pomoci v hmotné nouzi, která řeší nedostatečný příjem osoby/společně posuzovaných osob. Částka živobytí se odvíjí od částek existenčního a životního minima. Doplatek na bydlení je dávkou pomoci v hmotné nouzi, která společně s vlastními příjmy

⁶ Sociální vyloučení definuje zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

⁷ Taktéž lze mezi tyto osoby přiřadit klienty kurátora pro děti a mládež.

občana a příspěvkem na bydlení ze systému státní sociální podpory pomáhá uhradit odůvodněné náklady na bydlení. Výše doplatku na bydlení je stanovena tak, aby po zaplacení odůvodněných nákladů na bydlení (tj. nájmu, služeb s bydlením spojených a nákladů za dodávky energií) zůstala osobě či rodině částka živobytí. Dávka mimořádné okamžité pomoci může být poskytnuta v situacích nepříznivého a mimořádného charakteru, kdy je potřeba poskytnout pomoc bezprostředně.

Tabulka č. 17. Počet příjemců dávek hmotné nouze za jednotlivé roky (stav k 31. 12.)

	2014	2015	2016	2017	2018
Příspěvek na živobytí	19	21	18	10	5
Doplatek na bydlení	10	8	5	4	1
Dávky mimořádné okamžité pomoci	4	11	13	6	9

Zdroj: MPSV, www.mpsv.cz, oddělení statistické metodiky a rozborů

Exekuce

Z hlediska exekucí je podíl zadlužených osob v obci mírně vyšší, než činí celostátní průměrná hodnota. Celkový počet osob v exekuci v obci tak vykazuje potenciál pro zajištění podpory těmto osobám při oddlužení.

Tabulka č. 18. Počet a podíl osob v exekuci (stav k 31. 12. 2017)

Počet obyvatel v exekuci	334
Podíl osob v exekuci (z obyvatel nad 15 let v %)	10,46
Průměrný počet exekucí	5,0
Děti a mladiství v exekuci	4
Osoby 18 – 29 let	41
Senioři nad 65 let	14

Zdroj: MPSV, www.mpsv.cz, oddělení statistické metodiky a rozborů

6.8 Rodiny, děti a mládež

Dětem mladším 18 let je bezplatně poskytována sociálně-právní ochrana prostřednictvím orgánů sociálně-právní ochrany dětí (dále jen „OSPOD“). Tyto orgány jsou zároveň povinny vést o ohrožených dětech spisovou dokumentaci. Rozsah a obsah této dokumentace určuje Směrnice MPSV č. j.: 2013/26780-21 ze dne 19. září 2013 o stanovení rozsahu evidence dětí a obsahu spisové dokumentace o dětech vedené orgány sociálně-právní ochrany dětí a o stanovení rozsahu evidence a obsahu spisové dokumentace v oblasti náhradní rodinné péče.

Rodiny v péči „OSPOD“

Orgán sociálně-právní ochrany dětí („OSPOD“) koordinuje veškerou pomoc ohroženému dítěti.

Sociálně-právní ochrana dětí je zejména:

- ochrana práv dětí na jejich příznivý vývoj a řádnou výchovu;
- ochrana oprávněných zájmů dětí, včetně ochrany jejich jmění;
- působení směřující k obnovení narušených funkcí rodiny;
- zabezpečení náhradního rodinného prostředí pro děti, které nemohou být trvale nebo dočasně vychovávány ve vlastní rodině.

Hlavním hlediskem sociálně-právní ochrany je zájem o blaho dítěte, ochrana rodičovství a rodiny a vzájemné právo rodičů a dětí na rodičovskou výchovu a péči.

Náhradní rodinná péče

Náhradní rodinná péče (NRP) je poskytována dětem bez rodiny nebo dětem, které nemohou být z různých důvodů vychovávány ve své vlastní rodině. Vzhledem k významu rodinného prostředí pro vývoj dítěte má přednost před ústavní výchovou. Náhradní rodinná péče se v Česku uskutečňuje ve čtyřech právních režimech: adoptí (tj. osvojením), poručenstvím (tj. péčí jiné osoby) a opatrovnictvím nebo pěstounstvím. V rámci statistik OSPOD jsou sledovány ukazatele vypovídající o svěření dítěte do péče jiných osob, než jsou biologičtí rodiče.

Na konci roku 2018 bylo v pěstounské péči v rámci území ORP Benešov celkem 40 dětí (v Sázavě 1), v péči jiné fyzické osoby odpovědné za výchovu 19 dětí (v Sázavě 3) a 5 dětí v pěstounské péči na přechodnou dobu (v Sázavě 0).

Klienti kurátora pro děti a mládež v Sázavě

V roce 2015 kurátor pro děti a mládež aktivně pracoval s 12 dětmi a jejich rodinami. Z celkového počtu 9 dětí šlo o 5 nezletilých/dětí do 15 let a 7 mladistvých, tedy osob ve věku 15 až 18 let. Jednalo se o 6 chlapců a 6 dívek.

V roce 2016 kurátor pro děti a mládež aktivně pracoval s 9 dětmi a jejich rodinami. Z celkového počtu 9 dětí byly 2 nezletilé/děti do 15 let a 7 mladistvých, tedy osob ve věku 15 až 18 let. Jednalo se o 6 chlapců a o 3 dívky.

V roce 2017 kurátor pro děti a mládež aktivně pracoval s 14 dětmi a jejich rodinami. Z celkového počtu 14 dětí šlo o 2 děti do 15 let a 12 mladistvých, tedy osob ve věku 15 až 18 let. Jednalo se o 8 chlapců a 6 dívek.

V drtivé většině evidovaných případů sociální patologie lze příčinu vysledovat v nedůsledném a nevhodném působení rodiny, velké absenci volnočasových aktivit, asociálním výchovném prostředí, odosobněných vztazích mezi dětmi a mládeží.

Poruchy chování u dětí a mládeže se vyskytují v podobě lhaní, útěků a toulání, krádeží, agresivních poruch chování. Dále jsou to poruchy spojené s životním stylem, užíváním alkoholu, omamných a psychotropních látek. U naposledy zmiňovaného se v současné době jedná o jeden z nejzávažnějších sociálně rizikových jevů u dětí a mládeže. Stále alarmující vzestup závislosti na psychotropních látkách je převážně snahou, jak uniknout z aktuální situace, dosáhnout pocitu štěstí, pohody, síly a mimořádných schopností, fantastických zážitků, inspirace. Je nutné upozornit, že od roku 2017 byl zaznamenán pokračující nárůst užívání marihuany a metamfetaminu (pervitinu), které jsou v regionu, bohužel, velmi lehce dostupné. Rovněž je nutné upozornit na velký nárůst konzumace alkoholu, a to nejen u mladistvých, ale i u nezletilých.

7. Institucionální analýza

Institucionální analýza se zaměřuje na subjekty, které působí aktivně v oblasti prevence kriminality, a popisuje organizace a jejich činnosti na území města Sázava. Přináší základní informace o sociálních službách, školách, kulturních a sportovních činnostech, státní správě a samosprávě.

Plán prevence kriminality napomůže městu Sázava definovat problematické oblasti na poli prevence kriminality a jejich řešení, a to zapojením příslušných subjektů do činnosti Pracovní skupiny prevence kriminality. Výstupy jednání pracovní skupiny, na kterých se bude významně podílet manažer prevence kriminality, budou zpracovávány do akčních plánů prevence kriminality, které budou vytvářeny na každý kalendářní rok.

Spolupráce institucí v oblasti prevence probíhá v rámci činnosti Bezpečnostní rady města, Sociální komise RM a Pracovní skupiny prevence kriminality, ale také setkáváním pracovní skupiny komunitního plánování pro město Sázava.

7.1 Sociální služby

Nositelem prevence kriminality jsou zejména služby sociální prevence definované zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Napomáhají zabránit sociálnímu vyloučení osob, které jsou tímto ohroženy pro krizovou sociální situaci, životní návyky a způsob života vedoucí ke konfliktu se společností a ohrožení práv a oprávněných zájmů trestnou činností jiné fyzické osoby. Cílem služeb sociální prevence je napomáhat osobám k překonání jejich nepříznivé sociální situace a chránit společnost před vznikem a šířením nežádoucích společenských jevů.

Základními službami sociální prevence, které působí na území města, jsou:

Dítě a kůň, z.s.

tel: 734 589 759

email: nzdmarcha@seznam.cz

web: www.diteakun.cz

Tento zapsaný spolek poskytuje v Sázavě sociální službu Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež ARCHA. Služba je zatím poskytovaná v terénní formě, každé pondělí Na Kácku a na parkovišti u Chechtáku, zdarma a anonymně. Cílovou skupinou jsou osoby od 6 do 26 let věku. Pracovníci služby poskytují podporu a pomoc v obtížných každodenních situacích a také volnočasové aktivity.

Magdaléna, o.p.s.

tel: 734 445 134

email: cas.bn@magdalena-ops.cz

web: www.magdalena-ops.cz

Realizuje ve spolupráci se ZŠ Sázava programy primární prevence rizikového chování, dále pak terénní programy pro uživatele drog a k využití služeb je kontaktní a poradenské centrum pro uživatele drog v Benešově.

Jedná se tedy o dvě skupiny programů. První skupina programů spadá pod Centrum primární prevence a jedná se především o programy dlouhodobé primární prevence rizikového chování realizované ve školách. Ve spolupráci se školou v Sázavě byly letos realizovány potřebné programy pro 6. ročníky. Centrum primární prevence také podporuje metodiky prevence Základní a mateřské školy v Sázavě v přípravě a studiu a v přípravě programů. Poskytuje supervizi a případnou odbornou podporu pro selektivní či indikovanou prevenci.

Druhá skupina programů spadá do segmentu služeb označovaných jako terciární prevence. Spadají sem terénní programy pro uživatele návykových látek na území města Sázava a dále služby kontaktního centra pro uživatele drog a jejich blízké. Službu zajišťuje Centrum adiktologických služeb – Benešov. V Sázavě také probíhá ve spolupráci s lékárnou výměnný injekční program. Smyslem programu je minimalizovat zdravotní a sociální rizika spojená s užíváním drog a jejich dopady na jedince i širokou veřejnost.

Cesta integrace, o.p.s.

tel: 312 315 284

email: poradnabenesov@cestaintegrace.cz

web: <http://www.cestaintegrace.cz/>

Organizace provozuje službu občanská poradna, která je občanům města Sázava dostupná v Benešově, a to v pondělí, ve středu a pro předem objednané i ve čtvrtek, na adrese Masarykovo náměstí 1, Benešov. Organizace nabízí všeobecné odborné sociální a právní poradenství a sociální a právní poradenství pro oběti trestných činů a domácího násilí.

proFem, o.p.s.

tel: 774 433 034

email: ic@profem.cz

web: www.profem.cz

Intervenční centrum poskytuje odbornou pomoc a podporu osobám ohroženým domácím násilím a nebezpečným pronásledováním. Služba je určena také rodinným příslušníkům a osobám blízkým, které podporují ohroženou osobu v řešení situace domácího násilí. Cílem je pomoci ohroženým osobám, aby byly schopny řešit situaci související s domácím násilím. Veškeré služby jsou bezplatné a komplexní, klienti mohou vystupovat anonymně. Služba je dostupná v Benešově, v úterý od 9:00 – 15:00.

ProFem také realizuje internetové poradenství, které je dostupné na www.profem.cz/poradna.aspx a Linku právní pomoci, která je dostupná na čísle 608 222 277, a to každé všední úterý 9:00 - 12:00 a každou všední středu 17:30 – 20:30. Tato služba je bezplatná, klientka platí pouze cenu běžného telefonického hovoru. Nově je poskytováno také chatové poradenství, prostřednictvím platformy www.elinka.iporadna.cz. Chat je dostupný každé všední pondělí od 9:00 – 12:00 a každou všední středu 16:00 - 19:00.

Služby sociální prevence Pečovatelské služby okresu Benešov

tel: 317 754 232, 317 754 237, 608 735 866

email: kralickova@ps-benesov.cz

web: www.ps-benesov.estranky.cz

Terénní program

Službou pro lidi ohrožené sociálním vyloučením, která působí také na území města Benešov, jsou terénní programy. Jedná se o terénní službu, která je dle §69 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách definována jako služba poskytovaná osobám, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy. Služba může být poskytována anonymně.

Terénní programy působí preventivně, usnadňují klientům přístup k sociálním službám a k možnosti řešení jejich situace tak, aby byli schopni a ochotni podílet se na řešení svých problémů a snáze se orientovali v sociálním prostředí.

Noclehárna

Další sociální služba, která je určena osobám bez přístřeší, je noclehárna. Je v provozu celoročně. Cílovou skupinou služby jsou muži i ženy starší 18 let. Uživatelé se zde mohou osprchovat a přenocovat.

Nízkoprahové denní centrum

Posláním služby je poskytovat komplexní, dlouhodobou podporu osobám v nepříznivé životní situaci spojené se ztrátou bydlení nebo sociálního zázemí, kterou nejsou schopny řešit vlastními silami. Pracovníci centra se také snaží předcházet prohlubování sociální izolace těchto lidí, zvyšovat kvalitu jejich života a usilovat o integraci zpět do společnosti. Cílovou skupinou jsou osoby bez přístřeší. Služba je určena mužům a ženám starším 18 let.

Seznam sociálních služeb působících i na území města Sázava jsou dostupné v Katalogu sociálních služeb: <http://ssob.info/>

Další poskytovatelé služeb v oblasti prevence kriminality na území Středočeského kraje a podrobné informace o poskytovatelích služeb sociální prevence na území Středočeského kraje jsou uvedeny ve Střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb SK 2015-2019:

<http://www.kr-stredocesky.cz/web/socialni-oblast/proces-planovani-socialnich-sluzeb>.

7.2 Organizace a zařízení zřízená městem

Základní a mateřská škola Sázava

Základní školy jsou významným činitelem v oblasti prevence, která je usměrňována metodikou prevence sociálně patologických jevů. K prevenci rizikového chování používají školy minimální preventivní programy prevence sociálně patologických jevů na aktuální školní rok (dále MPP), které zahrnují pedagogickou část, spolupráci s rodiči, spolupráci s organizacemi ve městě, kroužky pro děti, materiálně technické podmínky a literaturu. Garantem jeho vypracování i realizace je školní metodik prevence.

Základní školy zařazují prevenci rizikového chování do tematických plánů všech předmětů, které vyučují (sledují vhodnost, přiměřenost věku žáků a situacím). Dále využívají tematické besedy a divadelní a filmová představení. Také se snaží žáky motivovat k vhodnému trávení volného času (školy mají kroužky pro své žáky, uskutečňují exkurze a výlety), doporučují a sledují zapojení žáků do kroužků, které pořádají jiné organizace. Snaží se spolupracovat s rodiči žáků.

Ve městě Sázava působí jedna škola, Základní škola a mateřská škola Sázava, součástí je i družina.

V Sázavě také působí pobočka Základní umělecké školy Čáslav.

Tabulka č. 20 Struktura Základní a mateřské školy Sázava (školní rok 2019/2019)

	Počet tříd	Počet žáků	Počet pedagogů
Mateřská škola	6	116	10
Přípravná třída	1	12	1
Základní škola I. stupeň	14	274	15
Základní škola II. stupeň	8	149	14
Celkem	29	551	40

Zdroj: Minimální preventivní program 2018 - 2019

Preventivní činnost na základní a mateřské škole

Základní a mateřská škola Sázava zpracovává na jednotlivé roky minimální preventivní programy, které vycházejí ze specifických podmínek školy. Jsou zaměřeny na předcházení a omezování výskytu rizikového chování žáků. Škola usiluje o to, aby její aktivity přispěly k dodržování určitých společenských pravidel, k zdravému rozvoji osobnosti, k odpovědnosti žáků za sebe a za své jednání.

Pro jednotný postup při řešení rizikového chování má škola vypracovaný krizový plán a dokument Kontakty, literatura PPRCH.

Preventivní činnost vychází z Metodického doporučení k prevenci rizikového chování – č. j. 21291/2010 – 28 a z Národní strategie MŠMT 2019 - 2027, z Akčního plánu národní strategie MŠMT 2019 – 2021.

Dlouhodobým cílem školy je minimalizovat rizikové chování u žáků a dále zvyšovat informovanost pedagogického sboru v oblasti prevence rizikového chování a zákonným zástupcům připravovat odborné přednášky či besedy.

V rámci analýzy současného stavu v Minimálním preventivním programu 2018/2019 škola upozorňuje na řešení drobných přestupků proti školnímu řádu (neplnění uložených povinností, nevhodné chování a vyrušování při vyučování, nerespektování pokynů učitele), ovšem už dva roky neřeší vandalismus na školním majetku. Škole se podařilo odstranit kouření žáků v areálu školy. Pro rok 2018/2019 je prevence ve škole zaměřena na zdravý životní styl, vzájemné vztahy a na dobré klima ve škole.

Škola v rámci prevence spolupracuje s odborníky a dalšími organizacemi

- PPP Kutná Hora a Benešov
- K-centrum Magdalena Benešov
- Policie ČR
- Městský úřad v Sázavě
- Infocentrum Sázava
- Ekocentrum ve Vlašimi
- Odbor sociální péče v Benešově
- dětský lékař MUDr. Josef Šimon
- Městská knihovna Sázava
- Ochrana fauny a flory ČR
- Prevalis Praha

Cíle prevence na škole

- agrese, šikana, kyberšikana, násilí, vandalismus, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie
- záškoláctví,
- závislostní chování, užívání všech návykových látek, netolismus, gambling
- rizikové sporty a rizikové chování v dopravě,
- spektrum poruch příjmu potravy - mentální bulimie, mentální anorexie
- negativní působení sekt
- sexuální rizikové chování

Konkrétní obsah prevence je na jednotlivé roky rozpracovaný zvlášť pro I. a II stupeň. Témata jsou rozdělena dle ročníků, dle stupně vyspělosti žáků, a to na I. stupni zejména do prvouky, přírodovědy, tělesné výchovy a na II. stupni do přírodopisu, občanské výchovy, výchovy ke zdraví, tělesné výchovy, chemie.

Aktuální zaměření prevence dle ročníků na I. stupni:

- 1. r. - záškoláctví, osobní bezpečí, Kočičí zahrada, preventivní program od roku 2018
- 2. r. - vandalismus, krádeže, Kočičí zahrada, preventivní program od roku 2018
- 3. r. - násilné chování, Kočičí zahrada, preventivní program od roku 2019
- 4. r. - návykové látky, rizikové chování v dopravě
- 5. r. - šikana, rizikové sporty

Aktuální zaměření prevence dle ročníků na II. stupni:

- 6. r. - záškoláctví, vandalismus, násilné chování, poruchy příjmu potravy
- 7. r. - drogové závislosti, šikana, kyberšikana, gambling, netolismus
- 8. r. - sexuálně rizikové chování, příslušnost k subkulturám
- 9. r. - rasismus, xenofobie, intolerance, antisemitismus, extremismus, homofobie,
- nová náboženská hnutí
- spolupráce 1. a 9. třídy – patroni

Na školní rok 2018/2019 bylo naplánováno 20 programů prevence pro žáky, například Šikana, Bezpečně na cestách, Kyberšikana a virtuální svět, ale také Den prevence závislostí na technologiích nebo Protidrogový vlak.

V letošním školním roce proběhly například přednášky: Finanční gramotnost naživo, Seminář bezpečného chování, Kyberprostor a žáci šesti tříd druhého stupně navštívili v únoru Revolution Train – Protidrogový vlak.

Žáci 1. - 3. ročníku absolvují program primární prevence "Kočíč zahrada".

Součástí programů prevence jsou také společné akce, vzdělávací akce pro rodiče a vzdělávání pedagogů.

V letošním roce již proběhly dvě přednášky pro rodiče – Kyberprostor, Poruchy příjmů potravy.

Městská policie Sázava

Činnost městské policie se řídí zejména zákonem ČNR č. 553/1991 Sb., o obecní policii. Z tohoto zákona vyplývají základní pravomoci a povinnosti strážníků městské policie. Městská policie Sázava má čtyři strážníky, kteří pracují v nepravidelných směnách.

Strážníci městské policie zejména:

- dohlíží na dodržování obecně závazných právních předpisů o ochraně veřejného pořádku;
- odhalují přestupky a jiné správní delikty;
- upozorňují fyzické a právnické osoby na zjištěné nedostatky a podle konkrétní situace činí opatření k jejich odstranění;
- přispívají v rozsahu stanoveném zákony k bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích;
- přispívají k ochraně bezpečnosti osob a majetku.

Strážníci MP docházejí do Základní a mateřské školy Sázava v rámci spolupráce na přednáškách a při přípravě preventivních programů, např. bezpečné chování v silničním provozu nebo protiprávní jednání na úseku veřejného pořádku a občanského soužití.

V neposlední řadě strážníci MP spolupracují na preventivních aktivitách s Policií ČR a dalšími složkami IZS.

Dále se MP podílí na vypracování témat bezpečného chování pro Sázavskou komunitu 55+, dosud se věnovala následujícím tématům:

- Jak se vyhnout podvodu.
- Jak se chránit před okradením.
- Jak předcházet riziku přepadení.
- Jak zabezpečit majetek.
- Jak se chovat v silničním provozu.

Další prioritou pro nejbližší roky je postupná modernizace a doplnění kamerového systému tak, aby bylo možné pokrýt všechna riziková místa, kde dochází k méně či více závažnému protiprávnímu jednání, a aby bylo zároveň možné případný záznam tohoto protiprávního jednání lépe analyzovat.

Městská knihovna Sázava

Knihovna sídlí v 1. patře Kulturního domu v Sázavě na náměstí Voskovce a Wericha 280. Knihy jsou přístupné ve volném výběru, společně je k dispozici oddělení pro dospělé i pro děti, knihovna tzv. „rodinného typu“.

Knihovna disponuje výtahem a venkovní terasou, bezbariérový přístup je i v prostorách knihovny, kde je rovněž možné příjemné posezení s kávou z místního automatu.

Ve fondu je k půjčení přes 25 tisíc titulů knih všech žánrů, 800 CD, audioknihy, velký výběr časopisů pro děti i dospělé.

Sázavská komunita 55+

Sázavská komunita 55+ je novou komunitní službou, jejímž cílem je poskytovat seniorům takové činnosti, které přispějí k aktivnímu prožití jejich života, a podporovat jejich vzájemná setkávání a společenské a individuální aktivity.

Nabízí: besedy a přednášky z oblasti práva, historie, lékařství, zdravého životního stylu, psychologie, dále vycházky a společné návštěvy muzeí, divadel a další aktivity.

Hlavním cílem setkávání je nabídnout aktivity směřující k vytváření vztahů mezi vrstevníky a k navazování nových kontaktů, k posílení soběstačnosti a dobrého fyzického i duševního stavu a k prevenci před sociální izolací starších lidí.

Informační a kulturní centrum Sázava

Informační a kulturní centrum poskytuje veřejné informace a veřejný internet. Spravuje kulturní dům a Kulturní síň U Martina. Dále pořádá a koordinuje kulturní a společenské akce ve městě. Provozuje kino. Také vydává Sázavské listy, propagační materiály a tiskoviny.

Zdravé město

Zastupitelstvo města Sázava schválilo v září 2015 vstup města Sázava do asociace Národní sítě Zdravých měst ČR (NSZM ČR). Členství města Sázavy v Národní síti Zdravých měst bylo Valnou hromadou Zdravých měst schváleno v říjnu 2015.

Cílem členství je dobrou praxi a inspiraci z ostatních obcí přenášet i do Sázavy. Zlepšení je možné jak v komunikaci s občany všech věkových kategorií obyvatel, tak s partnery města i v rámci vlastního úřadu. Lepší může být i přístup k finančním dotačním zdrojům.

Zdravé město Sázava realizuje v rámci prevence například Dny země a Dny zdraví, na kterých spolupracuje s policií ČR, Městskou policií Sázava, Besipem, sociálními službami a dalšími aktéry.

7.3 Sportovní a společenská činnost

Ke sportovním aktivitám v rámci města slouží několik sportovišť různých velikostí a typů.

Ve městě jsou dvě sportovní haly. Starší z nich je Sokolovna na Tyršově nábřeží, novější je moderní multifunkční sportovní hala v areálu základní školy. V blízkosti Sokolovny jsou antukové tenisové kurty, moderní atletický stadion a fotbalový stadion. V areálu základní školy jsou venkovní hřiště s umělou trávou na házenou a malý fotbal, hřiště s umělým povrchem na volejbal, nohejbal a basketbal. Součástí areálu je i krátká běžecká dráha s doskočištěm.

Další multifunkční hřiště je v ulici Ke Kopaninám, které je určeno pro širokou veřejnost. Pro veřejnost je také zpřístupněno hřiště u MŠ, kde jsou herní prvky pro nejmenší děti a víceúčelové antukové hřiště. Na Sídlišti je také dětmi hojně využívané hřiště, tzv. klec. V ulici Na Kácku je umístěná lezecká pyramida. Ve městě je řada dětských hřišť s hracími prvky pro nejmenší. Zázemí pro volnočasové aktivity nabízí dům dětí.

Nejpočetnější sportovní organizací ve městě je TJ Kavalier, jeho součástí jsou: oddíl atletiky, oddíl jiných sportovních odvětví (volejbal, zdravotní cvičení ženy, kondiční cvičení pro ženy, jóga, cvičení rodičů s dětmi, miniaerobik, cvičení pro nejmenší, cvičení maminek, sportovní hry pro děti, nohejbal, nohejbal ženy, orientální tance), oddíl tenisu, oddíl stolního tenisu, šachový oddíl a oddíl vodní turistiky.

Město Sázava nabízí další možnosti trávení volného času také v kulturní oblasti. Ve městě je řada zájmových, společenských a kulturních organizací: Jednotka sboru dobrovolných hasičů, Mateřské centrum Putty, Woskovky, dům dětí, městská knihovna, Kino Sázava, divadelní soubor Jiřího Voskovce, Jiná Vesta, a.s., hudební skupiny atd. Nejvýznamnějším realizátorem kulturních a společenských akcí je Informační a kulturní centrum Sázava.

7.4 Státní orgány působící v obci

Police ČR

Police České republiky (dále jen „policie“) je jednotným ozbrojeným bezpečnostním sborem sloužícím veřejnosti. Její postavení je aktuálně upraveno zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropských společenství nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (dále jen „mezinárodní smlouva“). Policie je podřízena Ministerstvu vnitra ČR. Jedním z úkolů policie je komunikace a spolupráce s místními orgány a institucemi, sdělovacími prostředky a občany. Cílem je integrovat Policii ČR do preventivních aktivit měst, poskytovat informace pro plánování preventivních opatření a informovat občany o možnostech a způsobech ochrany před trestnou činností a dopravní nehodovostí.

Obvodní oddělení Policie ČR Sázava aktivně spolupracuje s městem Sázava na prevenci kriminality na jeho území. Zástupce policie je členem Pracovní skupiny prevence kriminality a připomínkuje připravované aktivity a projekty v oblasti prevence kriminality a může navrhnout městu Sázava realizaci opatření, která by přispěla ke snížení kriminality na území města.

Územní působnost:

Sázava, Bělčice, Bělokozly, Čejkovice, Čakov, Černé Budy, Čeřenice, Český Šternberk, Dojetřice, Drahňovice, Hvězdovice, Chocerady, Choratice, Komorní Hrádek, Levín, Mžížovice, Ostředek, Poříčko, Samechov, Taťounovice, Třemošnice, Vestec, Vodslivý, Vlkov, Vlkovec, Vráž, Všechváty, Xaverov.

8. Strategická část

Na setkání Pracovní skupiny prevence kriminality dne 26. 4. 2019 bylo provedeno dokončení SWOT analýzy, vytvořené při veřejném setkání dne 27. 3. 2019.

SWOT analýza je nástroj, který pomáhá shrnout a stručně zaznamenat silné a slabé stránky, příležitosti a rizika či ohrožení plánování prevence kriminality a jednotlivých cílových skupin ve vztahu k prevenci kriminality. Silné a slabé stránky jsou z pohledu SWOT analýzy takové skutečnosti, které lze přímo ovlivnit (např. typy služeb, způsob a forma jejich poskytování). Příležitosti a ohrožení (rizika) jsou skutečnosti, které vstupují z vnějšku, jsou jen těžko ovlivnitelné (např. legislativa).

Cílové skupiny

Na základě analytické fáze byly stanoveny čtyři základní cílové skupiny prevence kriminality:

1. Děti a mládež
2. Rodiny
3. Senioři
4. Lidé ohrožení sociálním vyloučením

Cíle

V rámci zpracování Plánu prevence kriminality na čtyřleté období byly stanoveny cíle, které chce město Sázava v tomto časovém horizontu naplňovat.

Jedná se o následující cíle:

1. Snížit četnost a závažnost trestné činnosti na území města Sázava, a tím zajistit občanům i návštěvníkům města bezpečnější prostředí.
2. Zajistit součinnost mezi samosprávou, státní správou, Policií ČR, občany a nestátními organizacemi.
3. Zvýšit informovanost občanů o možnostech ochrany osob a majetku před trestnou činností.

Pracovní skupina stanovila tři základní priority v oblasti prevence kriminality, na kterých je strategická část plánu založena.

1. Efektivní spolupráce místních subjektů
2. Minimalizace faktorů, které přispívají k výskytu rizikového chování
3. Zaměření preventivních aktivit na cílové skupiny

V souladu se stanovenými prioritami je strategická část plánu následně rozpracována do dílčích opatření vycházejících také ze stanovené SWOT analýzy.

SWOT analýza

Kladné stránky - Preventivní aktivity základní a mateřské školy - MPP zpracované školou - Městská police - Spolupráce městské policie, Policie ČR a města - Zdravé město - Současná generace bezproblémových dětí a mládeže - Spolupráce se službami sociální prevence – Magdaléna, o.p.s. a terénních programů - Spolupráce Magdalény, o.p.s. a lékárny - Koordinované aktivity pro seniory podporované městem - Sociální služby a návazné služby pro seniory - Pocit bezpečnosti občanů - Pokles trestných činů - Sociální a bytová komise RM - Pracovní skupina prevence kriminality a manažer prevence kriminality - Existující strategický dokument města – Plán prevence kriminality - Vzdělávací akce pro veřejnost, seniory	Negativní stránky - Nedostatek organizovaných i neorganizovaných aktivit pro starší děti (15+) - Nedostatek míst ke scházení starších dětí (15+) - Nízkopříjmové skupiny obyvatelstva a finanční nedostupnost některých volnočasových aktivit pro děti - Drogová scéna ve městě - Výskyt domácího násilí - Nedostatečné veřejné osvětlení - Problematika bezdomovectví ve městě - Dopravní situace ve městě – dodržování silničních pravidel (kamiony, dodržování značení apod.) - Nedostupnost/vzdálenost některých sociálních služeb
Příležitosti - Multidisciplinární spolupráce - Rozvoj koordinované a plánované primární prevence na školách - Rozvoj koordinované a plánované protidrogové prevence na školách - Komunitní centrum - Intenzivní spolupráce se službami sociální prevence a jejich podpora - Aktivity v komunitním plánování sociálních služeb se zaměřením na služby sociální prevence - Podpora občanů ve vztahu k městské policii a Policii ČR - Vyhodnocení potřeby kamerového systému - Rozšíření možností přechodů pro chodce - Hřiště Na Křemelce - Skate park, in-line dráha - Hřiště u školy - Klub pro starší děti	Hrozby - Nárůst výskytu domácího násilí, zejména na ubytovně skláren Kavalierglass - Nárůst dětí s výchovnými problémy - Nárůst skupiny osob bez přístřeší - Problematika cizinců na ubytovně skláren Kavalierglass - Fluktuace obyvatel ubytovny skláren Kavalierglass - Nárůst drogové problematiky ve městě

8.1 Přehled opatření a priorit

Přehled priorit a opatření	
Základní priority	opatření
Priorita 1 Efektivní spolupráce místních subjektů	1.1 Sdílení, spolupráce a výměna informací o hrozbách 1.2 Koordinovaná mediální strategie 1.3 Každoroční zpracování akčních plánů prevence kriminality města Sázavy odrážející aktuální bezpečnostní rizika na území města
Priorita 2 Minimalizace faktorů, které přispívají k výskytu rizikového chování	2.1. Podpora sociálních služeb prevence a služeb návazných 2.2. Realizace aktivit vedoucích k prevenci domácího násilí 2.3. Situační opatření ve městě 2.4. Dopravní bezpečnost
Priorita 3 Zaměření preventivních aktivit na cílové skupiny	3.1. Vzdělávací a osvětové aktivity pro děti a mládež 3.2. Podpora aktivit na zvyšování bezpečnosti seniorů 3.3. Podpora kulturních, společenských a sportovních aktivit

8.1.1 Efektivní spolupráce místních subjektů

Popis priority

Efektivní spolupráce místních subjektů v oblasti prevence kriminality musí být založena na spolupráci všech odpovědných subjektů, neboť plánování a využívání prostředků lze pouze za předpokladu jednotné koordinace, sdílení a výměny informací. K tomu slouží ve městě Sázava Pracovní skupina prevence kriminality a pozice manažera prevence kriminality.

Pracovní skupina se na svých jednáních seznamuje s aktuální bezpečnostní situací, diskutuje o aktuálních problémech v oblasti kriminality a hledá jejich řešení, podílí se na tvorbě koncepčních materiálů v oblasti prevence kriminality a seznamuje se s jednotlivými realizovanými projekty prevence kriminality. **Manažer prevence kriminality** je koordinátorem činností v oblasti prevence kriminality. Koordinuje dle potřeby činnost s ostatními subjekty na území města působícími v oblasti prevence kriminality. Spolupracuje se zástupci samosprávy, Policií ČR. Zajišťuje činnost odborných a pracovních skupin pro prevenci kriminality.

Pouze na základě efektivní spolupráce lze činit efektivní kroky ke snížení trestné a přestupkové činnosti a zavádět opatření vedoucí ke snížení až k eliminaci nežádoucího chování. Jednou z aktivit, která podpoří naplnění jednotlivých opatření a zajistí udržitelnost a funkčnost systému, je nastavená **strategie financování preventivních aktivit ve městě** a zejména **každoroční zpracování akčních plánů prevence kriminality města Sázava** odrážející aktuální bezpečnostní rizika na území města.

Vytvoření efektivního systému spolupráce je procesem dlouhodobým a kontinuálním, který je třeba udržovat a průběžně vyhodnocovat tak, aby jeho výstupy odpovídaly potřebám vymezeného území a vzniklým rizikovým faktorům. Předpokladem je pečlivě nastavené předávání informací, a to nejen vůči veřejnosti, **formou koordinované mediální strategie**, ale i mezi činnými subjekty navzájem.

Tento systém musí být založen na **tvorbě a vyhodnocování koncepčních materiálů** a také na zapojení příslušných orgánů samosprávy, **rady města a zastupitelstva města**.

Sdílení a výměna informací o hrozbách v oblasti bezpečnosti dosud fungovala na úrovni kompetencí jednotlivých dotčených orgánů, zejména městské policie, Policie ČR, městského úřadu a základní a mateřské školy. Mediální propagace v oblasti prevence kriminality, tedy například informování občanů o možnostech prevence, byla zajišťována zejména městem Sázava, tedy Zdravým městem, Komunitou 55+, ale také městskou policií a Policií ČR. Využívány jsou zejména webové stránky města Sázava a Sázavské listy, které jsou měsíčníkem sázavského regionu, které vydává město Sázava.

Priorita 1	Efektivní spolupráce místních subjektů
Opatření	1.1 Sdílení a výměna informací o hrozbách a nastavení spolupráce - Činnost Pracovní skupiny prevence kriminality a manažera prevence kriminality - Nastavení spolupráce Pracovní skupiny prevence kriminality se sociální komisí
	1.2 Koordinovaná mediální bezpečnostní strategie - Informování občanů o možnostech ochrany před trestnou činností - Tvorba propagačních materiálů
	1.3 Každoroční zpracování akčních plánů prevence kriminality města Sázavy odrážející aktuální bezpečnostní rizika na území města - Nastavení strategie financování preventivních aktivit - Udržení tvorby strategických materiálů a jejich vyhodnocování: zachováním pozice manažera kriminality a fungování Pracovní skupiny prevence kriminality
Termín realizace	Průběžně po dobu platnosti Plánu prevence kriminality města Sázava na léta 2019 – 2022, a to prostřednictvím akčních plánů na jednotlivá léta
Odpovědnost	Manažer prevence kriminality, Pracovní skupina prevence kriminality, město Sázava

8.1.2 Minimalizace faktorů, které přispívají k výskytu rizikového jednání

Popis priority

Součástí této priority jsou opatření zaměřující se na preventivní aktivity s důrazem na snižování výskytu delikventního chování, na ochranu před sociálním vyloučením a izolací. Dopadem je systematické uchopení prevence kriminality také vůči již zcela konkrétním delikventním činnostem, jakými jsou domácí násilí, drogová závislost a další sociálně patologické jevy, např. bezdomovectví a zadluženost obyvatel (celkem 334 osob na území města je v exekuci). Současně je s tímto dopadem spojeno i zvyšování kvality života ohrožených skupin a umožnění jim tak lepší orientace v sociálním prostředí. Dopadem těchto opatření je vytvoření sítě služeb, návazných programů a aktivit, které oslabují rizikové faktory přispívající k výskytu delikventního chování.

Předpokladem pro naplnění priority a opatření „Podpora sociálních služeb prevence a služeb návazných“ je nastavení **strategie financování těchto služeb a jejich podpora**. Sem spadá také **podpora komunitního plánování** na území města pro oblast sociálních služeb a vytvoření místní pracovní skupiny. V současné době je realizován Centrem pro komunitní práci Střední Čechy, v partnerství s městem Benešov, projekt z ESF „Podpora procesu komunitního plánování sociálních a návazných služeb na území ORP Benešov“.

Priorita v sobě také zahrnuje příležitost pro vzdělávání v **oblasti prevence domácího násilí a propagaci služeb a aktivit**.

Součástí efektivního systému prevence kriminality je také situační prevence, která je zaměřená na znesnadňování podmínek pro páčání trestné činnosti, ale také na zvyšování míry objasněnosti trestných činů a v neposlední řadě na zabezpečení majetku a zdraví občanů. Nedílnou součástí situační prevence je **kvalitní městský kamerový systém**, a to zvláště v problematických lokalitách.

Také **dopravní bezpečnost** patří mezi faktor ovlivňující výskyt rizikového jednání. Do této priority byla s důrazem včleněna dopravní výchova na školách, ale také zajištění dopravní bezpečnosti ve městě prostřednictvím dostatečného množství přechodů pro chodce a měření rychlosti ve městě. Město Sázava ve spolupráci s městskou policií, Policií ČR a školou se této oblasti významně věnuje. Řeší například tzv. „bezpečnou cestu do školy“, kam spadá například bezpečné parkování před školou, hlídky městské policie před školou, preventivní působení policie a školy, ale také aktivity městského úřadu vedoucí ke vzniku nových přechodů pro chodce.

Priorita2	Minimalizace faktorů, které přispívají k výskytu rizikového chování
Opatření	2.1 Podpora sociálních služeb prevence a služeb návazných - Nastavení strategie financování sociálních služeb - Podpora a aktivní činnost města v oblasti komunitního plánování sociálních služeb - Vyhodnocování potřebnosti jednotlivých služeb a jejich zajištění - Podpora Nízkoprahového zařízení pro děti a mládež v rozšíření jejich služeb na ambulantní
	2.2 Realizace aktivit vedoucích k prevenci domácího násilí - Vzdělávání v oblasti prevence domácího násilí - Propagace služeb a aktivit v oblasti prevence domácího násilí
	2.3 Situační opatření ve městě - Modernizace a rozšíření kamerového systému - Rozšíření veřejného osvětlení – dle zpracované pocitové mapy
	2.4 Dopravní bezpečnost - Bezpečná cesta do školy – rozšiřování přechodů pro chodce - Měření dopravní rychlosti ve městě - Dopravní výchova ve školách a zajištění dopravního hřiště
Termín realizace	Průběžně po dobu platnosti Plánu prevence kriminality města Sázava na léta 2019 – 2022, a to prostřednictvím akčních plánů na jednotlivá léta
Odpovědnost	Manažer prevence kriminality, Pracovní skupina prevence kriminality

8.1.3 Zaměření preventivních aktivit na cílové skupiny

Popis priority

Priorita se orientuje na využívání primární prevence proti rizikovému chování a ohrožení u cílových skupin, zejména seniorů, dětí a mládeže i široké veřejnosti. Je také zaměřená na ochranu těchto skupin. **Zahrnuje výchovné, vzdělávací, volnočasové, osvětové a poradenské aktivity** a pozornost je také zaměřena na pozitivní ovlivňování příslušných hodnotových měřítek, zejména dětí a mládeže. Patří sem také využívání volného času, možnosti kulturního a sportovního vyžití. Těžiště primární prevence spočívá ve škole a v širším sociálním prostředí.

Naplnění priority, opatření vzdělávací a osvětové aktivity pro děti a mládež naplní zejména **primární prevence na školách**, ale také činnost dalších subjektů a organizací věnujících se prevenci – Zdravé město Sázava, Orgán sociálně právní ochrany dětí ORP Benešov, ale také například Woskovky, dům dětí a další.

Významné postavení v oblasti primární prevence mají aktivity školy a **naplňování minimálních preventivních programů**, a to s finanční podporou vzdělávacích kurzů a pomůcek. Zvláštní důraz by měl být dle zjištěných potřeb věnován **preventivně informační činnosti možných rizik v oblasti komunikace ve virtuálním prostoru**.

Mezi skupiny obyvatel, které jsou významněji ohroženy trestnou činností, patří senioři. Město Sázava klade na podporu této cílové skupiny důraz, a to zejména prostřednictvím aktivit **Sázavské komunity 55 + a jejich podporou**.

Z veřejných setkání a na základě činnosti pracovních skupin vyplanula potřeba podpory kulturních, společenských a sportovních akcí pro věkovou skupinu 15+. Na území města chybí nízkoprahové a dostupné hřiště, ale také bezpečný prostor pro setkávání ve volném čase, který by vedl k naplňování volnočasových a zájmových aktivit (kluby, čajovna apod...).

Město Sázava na poptávku po prostorách společného setkávání aktivně reaguje a pro cílovou skupinu senioři připravuje vznik komunitního centra. V podobném duchu město plánuje také pro cílovou skupinu mladistvých nabídnout nové možnosti, jak mohou mladí lidé smysluplně trávit volný čas.

Priorita 3	Zaměření preventivních aktivity na cílové skupiny
Opatření	3.1 Vzdělávací a osvětové aktivity pro děti a mládež - Podpora naplňování minimálních preventivních programů školy: financování pomůcek, vzdělávání, besedy apod. - Aktivity realizované Zdravým městem – Dny zdraví - Preventivně informační činnosti možných rizik v oblasti komunikace ve virtuálním prostoru
	3.2 Podpora aktivit na zvyšování bezpečnosti seniorů - Podpora vzdělávacích akcí v rámci Sázavské komunity 55+ - Realizace projektů prevence kriminality, které přispějí ke snížení počtu obětí trestných činů z řad seniorů a případně zvýší jejich subjektivní pocit bezpečí
	3.3 Podpora kulturních, společenských a sportovních aktivit - Podpora vzniku dostupného prostoru pro společné setkávání 15+ - Podpora dostupných sportovních aktivit pro nízkopříjmové rodiny - Vybudování hřiště pro věkovou skupiny 15+ - Vznik komunitního centra
Termín realizace	Průběžně po dobu platnosti Plánu prevence kriminality města Sázava na léta 2019 – 2022, a to prostřednictvím akčních plánů na jednotlivá léta
Odpovědnost	Manažer prevence kriminality, Pracovní skupina prevence kriminality

9. Vyhodnocení Plánu prevence kriminality

Vyhodnocení plánu zajišťuje Pracovní skupina prevence kriminality pod vedením manažera prevence kriminality. Vyhodnocení akčních plánů prevence kriminality na jednotlivé roky zpracuje manažer prevence kriminality vždy do dne 31. 3. následujícího roku. Vyhodnocení předkládá Radě města na vědomí. Vyhodnocení Plánu prevence kriminality předloží manažer prevence kriminality Radě města Sázava ke schválení a zastupitelstvu města bude dáno na vědomí. Po ukončení platnosti Plánu prevence kriminality města Sázava na roky 2019 – 2022 se předpokládá, že bude vytvořen návazný koncepční dokument, který se bude opět zabývat problematikou prevence kriminality a bezpečností ve městě.

Plán může pracovat se třemi úrovněmi monitorovacích ukazatelů. V nejobecnější úrovni jde o ukazatele udržitelnosti procesu, které zajišťují pokračování započatého procesu.

V druhé rovině jsou vypracovány ukazatele dopadu všech opatření, které z plánu vyplývají. Mají dlouhodobý efekt, měřitelný na konci a v průběhu procesu formou průzkumu vhodně zvolených indikátorů dle dané oblasti.

Nejkonkrétnější podobu mají ukazatele, které hodnotí průběh a výsledky jednotlivých opatření. Nastavení výsledků/výstupů jednotlivých opatření je uvedeno u každého opatření předkládaného plánu.